

PRAŠO NAIKINTI 60 KARO METO ISTATYMU

KAINŲ KONTROLĖS ĮSTAIGA NEBŪS PANAIKINTA, JI TĘS DARBĄ

Prezidentas prašo palikti įstatymus, kurie liečia kariuomenę ir veteranų reikalus

WASHINGTON, D. C., vas. 19 d. — Prezidentas Trumanas šiaandien paprašė kongresą praveisti įstatymą, kuris panaikintų 60 karo metų įstatymų. Prezidentas mano, kad minėtų įstatymų panaikinimas leis jam greičiau panaikinti karo stovį.

Šis prezidento žingsnis nustebino kai kuriuos įstatymų leidėjus. Buvo pasakojama, kad prezidentas nenorės naikinti karo metų įstatymų, tuo tarpu jis pats to pareikalavo. Prezidentas nurodo, kad 24 įstatymai gali būti tuojau panaikinti, o kitus reikia naikinti palaipsniui.

Prezidentas mano, kad daugelis rekonversijos įstatymų jau nereikalingi, kad valdžiai jau nereikalingi už dolerį dirbą patarėjai, kad kraštas neprivalo kitoms valstybėms skolini Amerikos laivų, ir t.t.

Bet prezidentas prašo kongresą leisti jam ir toliau tvarkyti butų reikalus. Jis pasilieka teisę atleisti kai kuriuos armijos karininkus ir nori, kad galingų patarkymai, liečia atleistuosius iš karo tarnybos. Prezidentas reikalauja, kad bū-

tų paliktas įstatymas, leidžias ginkluoti prekybos laivus.

Trumanas nori, kad valdžia ir ateityje galėtų laisvai importuoti kariuomenei reikalingas prekes; kad leistų jam skirti laivyno sekretoriaus pavaduotoją ir skirti arba atleisti karininkus.

Šiaandien buvo pasklidę gandai, kad kainų tvarkytojo įstaiga gali būti likviduota, nes atstovų rūmai planuoja neskirti jai pinigų. Atsakomingi valdžios pareigūnai paskelbė, kad valdžia ir toliau tvarkys kainas. Yra pagrindo manyti, kad kongresas paskirs reikalingas sumas administracijai, nors pati įstaiga gali būti priskirta prie kurio nors veikiančio departamento.

Kainų tvarkytojas ir toliau prižiūrės butų nuomų kontrolę, cukraus racionavimą, ryžių ir įvairių sirupų paskirstymą.

Valdžia yra pasiryžusi ir ateityje traukti atsakomybės asmenis, kurie anksčiau nusižengė kainų tvarkytojo nuostatomis. Jau užvestos bylos bus tęsiamos, o naujai išaiškinti nusikaltėliai privalės aiškintis teisme.

J.V. ATIDUODA AUSTRAMS TURTUS, O RUSAI NORI DAUGIAU GROBTI

Gen. Mark Clark negali susitarti su Gusevu dėl Austrijos taikos sutarties paragrafų

VIENA, Austrija, vas. 19 d. — J. Valstybės šiaandien atidavė austrams auksinių pinigų ir aukso lydinio už \$4,743,507.

Šis auksas priklausė Austrijos Bankui, bet vokiečių buvo atimtas ir paslėptas amerikiečių okupacijos zonoje. Naciai tikėjosi išsaugoti auksą, bet Amerikos karo vadovybei pavyko jį surasti.

Austrai tikisi sutvarkyti monetarinius savo valstybės reikalus, jie labai dėkingi amerikiečiams.

Ministerių pavaduotojai nesusitaria

LONDONAS, vas. 19 d. — Keturi ministerių pavaduotojai negali susitarti dėl austrų taikos sutarties, karščiausiai ginčai kyla tarp gen. Mark Clark ir sovietų atstovo Gusevo.

Pastarasis sako, kad Potsdamo konferencija atidavė sąjungininkams visus vokiečių turtais Austrijoje.

Tuo tarpu kiti sąjungininkai sako, kad rusai neturi teisės grobti turtais, kuriuos vokiečiai buvo pagrobę iš austrų.

BRITAI SIŪLO SUDARYTI KOMISIJĄ

Britų atstovas pasiūlė sudaryti komisiją, kuri turėtų spręsti klausimus, liečiančius nuosavybės teisę.

Sovietų Gusevas nenori komisijos, bet reikalauja, kad vokiečių turtais būtų skaitomi tie, kuriuos vokiečiai turėjo prieš 1938 metus arba kuriuos įsigijo vėliau.

Pataria kelti siuntinių kainas

WASHINGTON, D. C., vas. 19 d. — Pašto vadovybė prašo kongresą leisti pakelti pašto siuntinių ir spausdinių persiuntimo mokesčius.

Taip pat prašo leisti ir toliau imti po tris centus už vietos paprastus laiškus. Anksčiau už vietinius laiškus reikėjo mokėti 2 centus.

Jeigu kongresas nepratęs įstatymo, tai nuo birželio 30 dienos vietos laiškuose ir toliau turėtų būti nešiojami už du centus.

Gen. Clark ir sovietų atstovas Gusevas padarė didoką nuolaidą: dabar jis jau sutinka atiduoti žydams nacių konfiskuotą nuosavybę.

Prašneko tiktai po 35 metų

BRIDGEPORT, O., vas. 19 d. — 82 metų amžiaus Al Burk, patylėjęs 35 metus, šiaandien prašneko.

Burk buvo garvežių inžinierius. 1911 metais įvyko traukinio nelaimė, kuri jį taip smarkiai sutrenkė, jog jis visiškai nustojo kalbėti.

Jis apvažiavo visą eilę gydytojų, bet kalbos neatgavo, o vakar staigiai prašneko.

Varsuvos valdžia pravedė įstatymą, kuris baus mirties bausme kurstytojus vietos tautos žmonių prieš kitą.

Kokias reparacijas gauna lenkai

VARŠUVA, Lenkija vas. 19 d. — Lenkų valdžia šiaandien oficialiai paskelbė, kad sovietų Rusija, pildydama Potsdamo nutarimus, davė Lenkijai 7,000 radijo aparatų ir 8,000 siuvamųjų mašinų, kurios buvo atimtos iš vokiečių.

Rusija pasižadėjo duoti lenkams iš vokiečių priklausančias reparacijas.

Varsuvos valdžia pravedė įstatymą, kuris baus mirties bausme kurstytojus vietos tautos žmonių prieš kitą.

Komunistai ruošia tvarkos ardytojus

BERLYNAS, vas. 19 d. — Okupacinė sovietų valdžia įsteigė propagandos mokyklą Liebenwalde, kur ruošiami būsimų kompartijos agitatoriai, praneša "Tribune" korespondentas Hal Foust.

Mokyklai vadovauja komunistas Karl Keller, kuris ilgus metus gyveno Maskvoje ir ten išėjo mokslus.

Išaiškinta, kad minėtoje mokykloje yra 61 mokinys, nelegaliai atvykęs iš amerikiečių okupuotos Vokietijos.

Komunistai ardo vienybę: Donovan

HARTFORD, CONN., vas. 19 d. — William Donovan, kuris karo metu vadovavo žvalgybai, pareiškė, kad sovietų valdžia ardo sąjungininkų vienybę.

Ji siūnia šnipus ne tikai pas sąjungininkų kaimynus, bet kišasi ir į mūsų pačių vidaus reikalus.

Gen. Donovan nebijo karo su sovietų Rusija; jis bijo, kad svetimos valstybės nepagrobėtų strateginių pozicijų ir neperkirstų susisiekimo linijų.

Komunistai neteko 30,000 kariškių, palaužtos svarbiausios jėgos Hopei provincijoje.

Gen. Chin Chen pareiškė, pareiškė, kad dabar Peipingo sritis yra saugi nuo bet kokio komunistų užpuolimo. Prieš kelias dienas jie bandė pagrobti miestą, bet dabar negali.

Komunistai nuteisė 23 bulgarus

SOFIJA, Bulgarija, vas. 19 d. — Teisman buvo atiduoti 27 aukšti bulgarų karininkai, 23 iš jų pripažinti kaltais, o kiti išteisinti.

Pulkininkai Smolianov, Jechov, Petrov ir Stanimirov gavo po 15 metų sunkių darbų kalėjimo, o kitiems paskirtos mažesnės bausmės.

Karininkai pripažinti kaltais sąmokslu ruošimu prieš Dimitrovo valdžią. Nuteistieji galėjęsi už nusikaltimus, todėl bausmės ir sumažintos, pareiškė teismo pirmininkas.

Albanija neprisipažįsta prieš minų

LAKE SUCCESS, N. Y., vas. 19 d. — Albanijos atstovas šiaandien pareiškė, kad Albanijos valdžia nemokės britams nuostolių, nes ne Hoxha liepė padėti minas Korfu sasiaurvi.

Jei Albanija ir būtų padėjusi minėtus minas, britų karo laivai neturi teisės plaukioti Korfu vandenyse, nes tai yra Albanijos teritorialiniai vandenys, pridėjo Kapo.

Valdžia nesikirto UNRRA medžiagos

ŠANCHAJUS, Kinija, vas. 19 d. — UNRRA pareigūnai šiaandien nusiskundė, kad kiniečių valdžia neskirto atvežtos UNRRA medžiagos.

Daugelis prekių tebeguli sandėliuose, o kitos vežamos į provincijos sandėlius. Dalis UNRRA medžiagos jau pateko į juodąją rinką.

[Washington patirta, kad valdžia prašo leisti jai parduoti juodojo rinkoje UNRRA parumą, kad galėtų stabilizuoti Kinijos pinigus.]

Stalinas neatsisako nuo veto teisės

LAKE SUCCESS, N. Y., vas. 19 d. — Sovietų valdžia jokiū būdu neatsisakys nuo veto teisės atomo energijos kontrolės

LIETUVOS IŠVIETINTIEJI

"BATŲ LIGONINĖ". — Tremtinių stovyklos Vokietijoje batsiuvių kampelis, kur taisomi jau sudėvėti batai ir iš Amerikos atsiūsti, taisymo reikalinga avalynė. Visos lietuvių tremtinių stovyklos turi tokias dirbtuvėles. Tremtiniai prašo BALF odos batams taisyti, vinučių, siūlų ir įrankių. Visa tai bus parūpinta, jei visi būsimi dosnūs ir savo pinigine auką pasiūsiame BALF Centrai, 19 West 44th St., New York 18, N. Y.

KINIEČIAI SUMUŠĖ KOMUNISTUS PRIE PEIPINGO, ŽUVO 30,000

Sovietų valdžia neatsisako nuo veto teisės atomo bombos komisijoj, tvirtina Gromyko

PEIPING, Kinija, vas. 19 d. — Kiniečių kariuomenė šiaandien sumušė komunistus Yao Tsin srity, kuri yra 78 mylių atstumoje nuo Peipingo, sako agentūros.

Komunistai neteko 30,000 kariškių, palaužtos svarbiausios jėgos Hopei provincijoje.

Gen. Chin Chen pareiškė, pareiškė, kad dabar Peipingo sritis yra saugi nuo bet kokio komunistų užpuolimo. Prieš kelias dienas jie bandė pagrobti miestą, bet dabar negali.

Albanijos atstovas Hysni Kapo, šiaandien turės progos aiškintis saugumo tarybai.

Komunistai dėkoja J.V. už duoną

BUKARESTAS, Rumunija, vas. 19 d. — Rumunų cenzūra 48 valandas sulaukė žinias apie prezidento Trumano rumunams siunčiamą maistą, bet šiaandien jau leido jas paskelbti.

Pačių komunistų leidžiamas dienraštis dėkoja J. Valstybių prezidentui už suteiktą pagalbą badaujančioms Moldavijos ūkininkams.

Grozijos valdžia pasižadėjo nevaryti politikos maisto skirtymu, gaus visi badaujantieji.

— Austrijos valdžia rengiasi pašalinti iš universitetų apie 5,000 studentų. Jiems leis baigti šių metų kursą, bet rudenį universitetan jau nepriims.

— Italijos parlamentas nutarė išrinkti komisiją, kuri tirs kyšių ėmimo aukštų valdininkų tarpė. Vienas atstovas apkaltino net premjerą de Gasperi.

— Kanadoj trūksta prekių traukinių, bus jaučiama popieriaus stoka J. Valstybėse.

NETOLIMOJ ATEITY INDIJA GAUS VISIŠKĄ NEPRIKLAUSOMYBĘ

Vicekaralius Wavell vyks į Londoną, Attlee šiuo reikalu padarys svarbų pranešimą

LONDONAS, vas. 19 d. — Premjeras Clement Attlee šiaandien pareiškė, kad netolimoje ateityje valdžios vardu jis padarys labai svarbų pranešimą, liečiantį Indijos nepriklausomybės reikalą. Vyrauja įsitikinimas, kad Indija netrukus taps laisva ir nepriklausoma. Kai kurie net spėlioja, jog vienerių metų laikotarpyje Indija gali būti paskelbta suverenine valstybe.

Britų valdžia nutarė iškviešti vicekaralių Wavell į Londoną. Ministeriai svarstė Indijoj vykstančią konstitucionalinę krizę ir įsakė gen. Wavell sugrįžti namo. Kabineto nariai atsisakė daryti komentarų apie jo sugrįžimo galimybes. Gerai informuoti asmenys tvirtina, kad netrukus britai pradės savo jėgų evakuaciją. Šiaandien britų jėgos Indijoj labai neskaitytos.

MUSULMONŲ VADAI TURĖS APSISPREŠTI

Laikinos valdžios premjeras Nehru pasiuntė vicekaraliui laišką, reikalaujamas priversti musulmonus dalyvauti konstitucijos paruošimo darbuose.

Dabar musulmonai turi ministrius laikinoje valdžioje. bet atsisako ruošti konstituciją. Jie visą laiką grasina britų planams.

Šią savaitę Nehru pranešė, kad indusai pasitrauks iš kabineto, jeigu musulmonai atsisakys bendradarbiauti konstitucijos ruošimo darbuose.

Komunistai degina graikų kaimus

ATENAI, Graikija, vas. 19 d. — Ginkluota komunistų gauja įsiveržė į Ambelakia kaimą ir sudegino aštuonių ūkininkų namus, šiaandien paskelbė vidaus reikalų ministerija.

Penki kaimo gyventojai žuvo gaisro metu, o dvylika išsivedė užpuolikai. Užpuolimas padarytas visai netoli turkų sienos.

Atėnuose tarptautinė komisija klausinėja graikus apie Tito ir Dimitrovo agentų veiklą Graikijoje.

PARYŽIUS, vas. 19 d. — Oficialūs pranešimai sako, kad Viet Nam jėgos šiaandien apeleido svarbų centrą Hanoi mieste.

Sukilėliai kelias savaites gynė savo pozicijas, bet šiaandien pasitraukė tuneliais, prancūzai užėmė šį svarbų strateginį centrą beveik be jokio šūvio.

Prancūzai nenorėjo pulti minėto centro, kad nenukentėtų nieku dėti civiliai, kurių ten buvo didokas skaičius.

— Kiniečių ministeris paskelbė, kad kariuomenė sumušė komunistus Šantungo provincijoje. Lini, provincijos sostinė, jau yra išlaisvinta, komunistai pasitraukė.

— Britų užsienio ministeris sako, kad Amerikos sionistai kalti dėl dabartinių neramumų Palestinoje.

— Bulgarijos valdžia ruošia amnestiją 4,000 kariškių.

Vėliausios Naujienos

— Senato komiteto pirmininkas Hickenlooper pareiškė, kad McKellar neįrodė, jog Lillenthal yra komunistas, komitetas bereikalingai praleido daug laiko, nauji liūdininkai nieko naujo nepasako. Valdžia reikalauja greičiau tvirtinti prezidento paskirtą žmogų atomo energijos komisijos pirmininku.

— Šiaandien britų valdžia padarys svarbų pranešimą apie Indijos laisvę.

— Byron Price paskirtas Jungtinių Tautų administracijos erikalų tvarkytoju.

— Philip Murray prisipažino, jog jurisdikciniai streikai nepateisinami, bet jis jokiū būdu šiuo reikalu negali susitarti su William Green. Jis patarė senato komitetui atvesti į posėdį AFL pirmininką ir vietoje susitarti.

— Prancūzų aviacijos vadovybė paskelbė, kad keturmotoris lėktuvas, kuris Atlante šaukėsi pagalbos, laimingai nusileido Casablankoj. Vienas lėktuvo motoras sugedo, lakūnai išmėtė jūron dalį krovinių, o 17 keleivių atvežė į Afriką.

— Albanijos atstovas padarė labai blogą įspūdį saugumo taryboje. Britai turi įrodymų, jog Tiranos valdžia minavo Korfu sąsiai. o Kapo ginasi, neprisipažįsta prie padėtų minu.

LAIŠKAI IŠ UŽSIENIO

Laišką gavo p. Rashinskienė-Baličiaus Chicagoje

Gerbiama Ponia —
Tik gavusi Tamstos laiškučių, su didžiausiu džiaugsmu sėdau rašyti atsakymą. Tikrai, gerbiama Ponia, aš nežinau, kaip Tamstai padėkoti už tokią gerą širdį dėl manęs.

Gerbiama Ponia, kaip tamsta klausė manęs, ar aš noriu važiuoti į Ameriką, tai turiu pasakyti, kad labai noriu ir tiesiog drįstu prašyti: jeigu tik galite, brangūs lietuviai, padėkit man dabar sunkioj gyvenimo valandoje išlipti iš to sunkiai spaudžiančio vargo. Aš būsiu dėkinga visą savo amžių Tamstom.

Laiškraštuką taip pat norėčiau užsiprenumeruoti. Yra man malonu lietuvių spaudą skaityti. Nors čia lagery spausdinamas sąsiuvinio pavydalo laikraštukas, bet jokių žinių apie Lietuvą nepadaudama.

Prisipažįstu, kad Tamstų adrese esu nurašiusi iš Antosės T. ir vargo spaudžiama išdrisau kreiptis į Tamstą, pagalbos prašydama. Atsiprašau, dovankokite, kad taip išdrisau kreiptis į Tamstą.

Ponia gerai jau žinote apie

mūsų tremtinių gyvenimą — nereikia nė rašyti.

Kai 1941 metais Lietuvoje rusai gaudė naktimis žmones ir trėmė į Sibirą, kiek naktų teko slapstytis po rugius ar miškus, kad nesugautų! O mūsų tautiečius nelaiminguosius, kuriuos pasisekdavo jiems užklupti miegančius, žiauriai išniekindami suvarydavo į sunkvežimį ir veždavo į artimiausią stotį. Paskiau kimšdavo į prekių vagonus ir spigliuota viela užtvėrdavo. Paduoti maisto ir jokio pasikalbėjimo neleidavo. Moterys su mažais vaikais, kurios neišlaikydavo susigrudimo, apaldavo ir uždušdavo. O kai darydavo patikrinimą, tai radę mažus vaikus ar moteris negyvus, čia pat išmesdavo į griovį, o pasakui užkasdavo.

Išvežta buvo kelios dešimtys tūkstančių mūsų tautiečių į laukinę Rusiją. Man nuo tų laukinių pavyko išsislapstyti. Bet kiti barbarai, frontui artėjant, pagavo ir prievežta išvežė į Vokietiją. Tik stebūku išlikau gyva ir sveika, ir dabar, jeigu ne Jūsų, Ponia, gera šir-

dis, neturėčiau kur pasidėti.

Užteks, gerb. Ponia, rašyti apie tuos laukinius, nes per laiška sunku yra viską pasakyti ką esu mačiusi. Jeigu kada galėsimė pasimatyti, tai daug, daug papasakosiu.

Man jau teko girdėti iš ankščiau apie Tamstos nuoširdumą. Bet kol dar mokėjo į lagery penkių kronų pašalpą, šiaip taip galėjau išsilaukyti. O dabar tai nutraukė ir maistą taip pat sumažino. Ankščiau savaitė duodavo penkis kiaušinius, o dabar tik vieną. Sriubą duoda vieną kartą dienoje ir ta pati yra liesa, o vakarienei duoda sausą davinį, su kuriuo reikia užtekti ir pusryčiams.

Dabar, miela Ponia, dėl rūbų. Kadaigi Tamsta sutikiu pasiūsti man punduką, tai man yra didelė pagalba ir užuojauta, nes dabar jau žiema, o aš neturiu kuo apsivilkti. Ir abelnai Dainioj orai šalti ir dažniausia vėjai su lietuviu. Pagal Tamstos sutikimą paduodu ko man labiausia reikia...

Tuomi ir baigsiu šį kartą savo ilgą laišką ir prašysiu nuo Dievo geriausių pasisekimų Tamstos darbe tautiečiams ir tėvynei.

Sveiki sulaukę šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Sūdiev, su tikra pagarba ir kankinimu laukiu Tamstų malonaus laiškučio ir žinios. —A. S.

Laišką gavo Frank Franowsky Chicagoje, 3234 West Diversey Ave.

Turėdami liuosą valandėlę rašome keletą žodelių mylimam broliui, brolienei, taipgi Tamstų sūnams, dukteriai Helenytei, švogeriui Wit, Sidney ir uošvienei. Visus kartu sveikinam ir linkim visiems nuo Pono Dievo sveikatos, laimės ir gero pasisekimo gyvenime.

Ačiū už laišką, rašytą lapkričio 12 dieną. Pranešate apie konsulatą ir sakote, kad reikia laukti.

Nieko mes negalime daryti, tiktai kantriai laukti. Kaip nors iškęsime tas kančias ir kalorijas, kurių trūksta. Dabar visko trūksta; sunku ir negalima aprašyti, mielas broliu, kaip visko trūksta.

Tamsta klausė, kaip toli nuo mūsų konsulas yra. Taigi pasakysiu, kad apie 200 kilometrų. Reikia pabūti kely, traukiniu važiuojant, tris dienas. Toks yra didelis žmonių judėjimas daugiausia dėl maisto.

Aš norėčiau žinoti, ar gautate laikraščius. Aš jau keturis kartus siunčiau. Norėčiau žinoti ką žada ir kitos naujienos ir ką daugiau reikalauja tas prakeiktas komunizmas raudonasis.

Jiems dar neužteko lietuvių kraujo atsigeriti. Neuduok Dieve jį vėl sulaukti: geriau badu mirti, tik su tais išgamomis kad nebektų gyventi. Tie buvo laimingi, kuriems pavyko pasislėpti — tie išliko gyvi ir Sibiro nematė. Ir aš gavau žinoti per vieną moterį, kad rytoj išveš. Taigi aš nakties metu pabėgau į mišką, o ryte 4 valandą namus enkavedistai apstojo, ale manęs nerado. Tik pagavo dvi mokytojų šeimas, vieną vaistinininką ir du batsiuviu. Susodino juos į automobilį ir išvežė. Tiek juos kas ir bematė.

Dėlio gal ir mūsų brolio Nikodemio nebėra. Jeigu vokiečiai nebūtų į Lietuvą įėję, tai ruskiai būtų visus išgaudę ir dabar būtų kas Sibire, o kas duobėje. Dabar ten tas pats. Daug ko nėra reikalo rašyti, visiems aišku. Tik tiek norisi tikėti, kad gal Dievas mūsų pasigailės, neduos bedieviams amžinai likti mūsų Marijos žemėje.

Likite sveiki ir linksmi. Lauksiui atsakymo. Linkėjimai geros sveikatos ir iki pasimatymo. —Jūsų brolis

Kaip Jusų Sveikata?

Jeigu jūs jaučiatės biskj nusilpęs...

pavargęs... ant krašto, jūs pasi-

gėrėsite atšviežinančiu grynumu

... atsilsinančia įtaka MALVAZ.

MALVAZ yra puikus maistingas-

gėrimas... grynas malt tonie.

Gerkt jį regulariai dėl F. E. M.*

JOSŲ DYLERIS JI TURI!

UŽSISAKYKIT JI SIANDIEN!

Food Energy Minerals

Malvaz yra pardavinėjamas

tiktai Illinois Valstijoje

MONARCH BREWING COMPANY CHICAGO

NUVEIKTI DARBAI KALBA GARSIAU NEGU ŽODŽIAI

Štai yra asmuo su rekordu kaip aldermanas nuo 1933 iki 1939, kuriuo galima pasididžiuoti. Jis visuomet rūpinasi 13-to Wardo žmonėmis ir apylinkės pagerinimu, taip, kaip jis veikia, kuomet buvo tame ofise.

JOHN E. EGAN

BEPARTINIS KANDIDATAS Į ALDERMANUS 13-to WARDO

Rinkimai antradienį, vasario 25 d., 1947 m.

"NAUJIENŲ" RAŠTINĖJ

PILDO INCOME TAKSŲ BLANKAS

TEIKIA VISAS INFORMACIJAS

ATSINESKITE SU SAVIM FORM W-2 (iš darbdavio) IR, JEIGU TURITE, 1946 "DECLARATION", JEIGU PILDETE (1945) TAKSŲ KOPIJA.

OFISO VALANDOS: 8:30 ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais 8:30 iki 1 val. po pietų.

1739 SO. HALSTED STREET
Tel. CANAL 8500

LIETUVIŠKI REKORDAI

75c KIEKVIENAS REKORDAS

14070	Jonkelis	Akordionais duetas
14067	Sukėlis	
14067	Aukštaičių Polka	
14069	Nasaitėlis—Valcas	Idainavo P. Cetkauskas
14069	Kalvelis	
14089	Kepurnė	Idainavo P. Cetkauskas ir S. Vilniškis
14089	Laisvė Rūta — Polka	
14089	Kvietkos Valcas	Mahanojaus Lietuviška Orch.
16200	Eiva, Boba, Pūsų Kult	
16247	Seni, Duok Tabokos	Idainavo Jonas Butūnas
16247	Dumblas, Dialogas	
26046	Šis-Tas Dialogas	V. Dineika ir J. Petrauskas
26046	Sesutė — Valcas	
26074	Visiems Tinka — Polka	Kauno Orkestra
26074	Ant Kiemelio — Polka	
26086	Pas Malūnėli — Valcas	Kariškas, Benas
26086	Bučki — Valcas	
C-500	Nauja Polka	Okech Tarptautinė Orch.
C-500	Čikagiečių Polka	
C-501	Siasytės Polka	A. Jezavito Radio Orch.
C-501	Mocūtė Mane Barė	
C-502	Mylėjau Mergelę	Dainuoja Viktoras Bekeris
C-502	Plaukia Mano Laivelis	
C-503	Jaunoji Mergelė	Dainuoja Viktoras Bekeris
C-503	Gegutės Polka	
C-504	Vestuvių Polka	A. Jezavito Radio Orch.
C-504	Noriu Miego	
C-505	Man Pasakė Kerveliukas	Dainuoja Viktoras Bekeris
C-505	Armonikos Polka	
C-507	Radio Polka	A. Jezavito Radio Orch.
C-507	Brooklyno Polka	
C-507	Muzikantų Polka	A. Jezavito Radio Orch.

Rusiški Rekordei, Rekordu Albumai, Klasiški geriausių pasaulio artistų. Taipgi populiariški ir svetimų kalbų Victor, Columbia, Decca ir kitų.

Krautuvė adara 6 dienas: Penedėlio, Ketvergų ir Subatos vakarais

Kitur, į kitus miestus, perkant ne mažiau kaip 6 rekordus, reikia pridėti \$1.00 už pasiuntimą ir supakavimą. Pinigai—Money Orderiu prisiūsti. C. O. D. nesučiame.

Jos. F. Budrik INC.
3241 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.

Laišką gavo p. Pul-sucki Chicagoje

Geroji Ponia!

Esu sužadinta Jūsų gerumu ir rūpestingumu ir dažnai galvoju, ar galėsiu kuo nors gyvenime Jums atsilyginti. Yra sakoma, kad tik nelaimėje draugą pažinsi. Kada ieškojau Jūsų adreso, negalvoju, kad Jūs man teiksitės parašyti, o dabar net kelintą laišką gatau. Jūs, gyvendami ramų gyvenimą, negalit suprasti kiek džiaugsmo suteikia kiekvienas laiškelis.

Čia tiems prūsams esam tokie svetimi ir nereikalingi; jie kur tik gali, skundžia mus ir niekina. Mes nežinoim net kas su mumis rytoj bus daroma, neturim teisės niekur išvažiuoti.

Jau antra savaitė kai gyvename kitam lagery. Kambarius davė be durų, be langų; davė po kepaluką duonos ir gyvenk kaip nori!

Is seniau turėjau susitauptus pupelių, kavos, keletą cigarečių. Už tuos dalykus dar galima kai ką gauti iš prūsų. Viltis šiek tiek mus palaiko: o gal grįšime į brangią mūsų tėviškę, į mūsų brangią šiaudinę pastogę. Nors ir mažytis žiburėlis, bet jis mums, pasibacius po svetimas kareivines, būtų šiltas ir geras.

O jeigu neteks mums grįžti — tai kur tuomet? Jau tokia mintis atima norą grumtis su šiuo žiauriu gyvenimu.

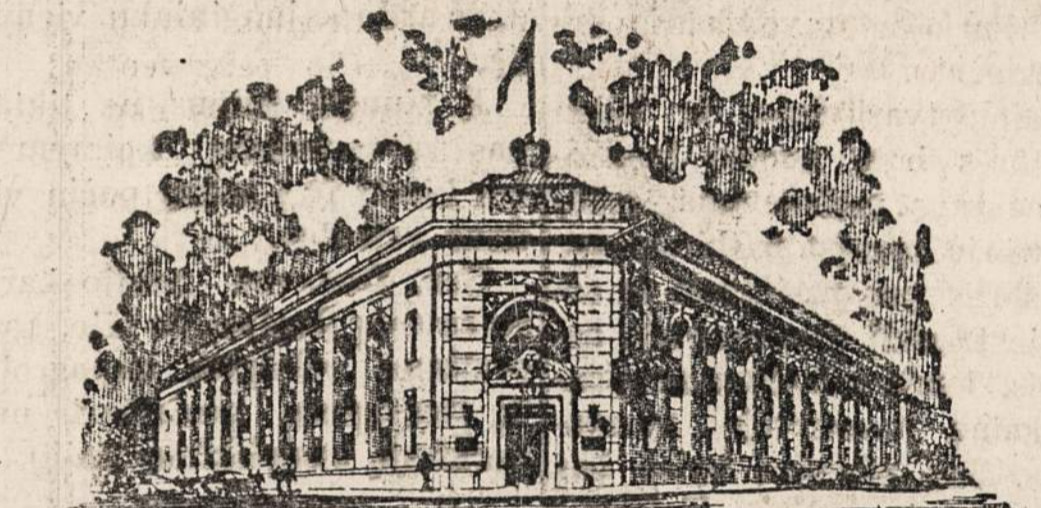
Brangi Ponia, dovanok, kad liūdnoją laišką rašau: mat, po visų kelionių pavargęs esu, tai ir lenda liūdniausios mintys į galvą. Betgi mes turime jus piniguočius lietuvius. Latviai mums pavydi, kad mes turime daug lietuvių Amerikoje. Kada mes apsilėkam iš Jūsų gautus rūbus, mes nei kiek neblogiau atrodome už tuos pruskius, ir tikrai labai gera pasakyti jiems, kad čia ne jūs, nes jūs tokių medžiagų neturite.

Nepyk, brangi Ponia, kad visuomet tiek daug rašau; nebenturiu daugiau giminių ir nėra kam širdį išlieti. Labai džiaugiuos, kad jūs savo vaikais esat laiminga. Iš širdies trokštu, kad Jums ir toliau viskas kogeriausia klotųsi.

Linkime mes visi geriausių

—Anglijoj šalčiai tebespaudžia, krizė dar nepraejo.
—New Yorko biržoje akcijos pradėjo kilti.

linksmų švenčių Jums ir Jūsų vaikams. Bučiuoju Jus.
Emilija

PASKOLOS ANT MORGICIU —

UŽ ŽEMIAUSI NUOŠIMTI
TURTAS \$19,000,000.—ATSARGOS FONDAS \$1,500,000.00
Taupymo skyriuje dabar mokame 2%. Per 37 metus visados išmokėjom ant pareikalavimo

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 ARCHER AVE. Tel. VIRginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

- JEIGU NORITE PASKOLOS ANT NAMO
- JEIGU NORITE PASIDĖTI TAUPINIMUI
- JEIGU NORITE GAUTI 3% — KREIPKITES!

UNIVERSAL Savings and Loan Association

1739 So. Halsted St. Tel. CANal 8500

Jūsų indėlių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 3 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

INCOME TAKSUS PILDO
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
4148 ARCHER AVE.
Tel. Virginia 2114

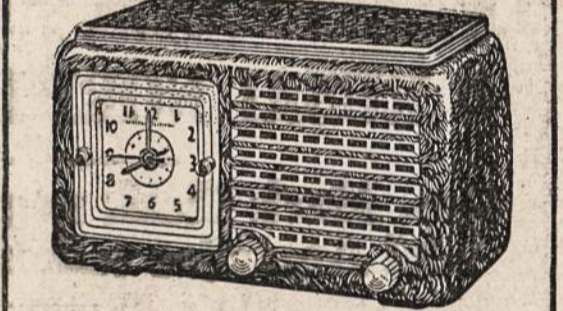
14 šimty 14
Ivairių juokų ir dainų knyga. Jeigu dar neskaitėte, tai reikalaukite. Kaina \$1.50.
Kita maža dainų knygelė, kaina 50 centų.
Reikalaudami kreipkitės:
JUZAS RATKUS
901 So. West 27th Ave., MIAMI 35, FLA.

GEHL STOKERS
EVEN HEALTHFUL HEAT AT LOWER COST
GEHL STOKER SALES
7308 HALSTED ST. TRI. 4191
(NIGHT PHONE ST. 4782)

EXTRA! EXTRA!
Permanynas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST. Kanter Phone YARDS 6054

FRIENDLY TAVERN
Pranešame visiems draugams ir lietuviams, kad persikėlėme ir nuosavą namą, Siebens alus, degtinė ir vynas. Savininkai
Tony's ir Vera Kasiuliai
Tel. Hudson 4380
642 EAST 71st STREET

JOS. F. BUDRIK INC.
Didelė Krautuvė
RAKANDAI, RADIO IR JEWELRY

Visi departamentai patalpinti viename baltame name
1947 metų Radios nuo \$20.00 iki \$450.00.
TELEVISION setai po \$275.00 ir aukščiau.
Elektrikiniai dulkių valytuvai Elektrikiniai šaldytuvai, skalbiamos mašinos, elektriniai pečiai, aliejiniai pečiai, gaminiai pečiai, rašomos mašinos.

Krautuvė atdara kožna diena ir vakarais: Pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį iki 9 val. vak. Budriko leidžiamos Radio valandos kas sekmadienį iš WCFL, 1000 kil. radio stoties 9:30 val. vak., o ketvirtadienio vakare iš WHFC, 1450 kil. 7 val. vakaro.

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237

SAVAITRAŠTIS
"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja Du doleriai
rašyma išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina

Garsinkitės "N-nose"

KORESPONDENCIJOS

Sausio Mėn. BALF Gavo 25,543 Svarus!

Dabar vyksta BALF piniginis vėjus. Visoje Amerikoje ren-giamos pramos BALF paramai ir aukos kenčiantiesiems Eu-ropoje lietuviams. Nežiūrint to, tebesiūniami ir rūbai, maistas mokykloms reikmenys ir kitos dovanos.

Susisiekimui normalėjant, gaunamieji rūbai ir maistas tuoj perpakuojami, paruošiami eksportui ir veiki kiekvieną savaitę pasiunčiami.

Zemiau skelbiamieji skyriai parapijos, draugijos ir asme-nys prisidėjo paturtinti tuos gausius siuntinius mūsų broliams Europoje.

Boston, Mass. — BALF 17 sk. ir šv. Petro par. per kelis kartus 410 sv. rūbų; 58 sv. maisto ir mokyk. reik.; "Darbinin-kas" per 2 kartu 10 sv. knygų. Bayonne, N. J. — kun. M. Ke-mėžis 285.

Chicago, Ill. — BALF 16,063 sv.; Center Port, L. I. — Traigiai 85 sv.; Cleveland, O. — šv. Jurgio par. 280 sv. rūbų, 1,259 sv. maisto.

Detroit, Mich. — Kriaučiūnas 15 sv.; BALF 76 sk. 2,040 sv. per kelis kartus. Dayton, O. — šv. Kryžiaus par. 135 sv.

Hudson, N. Y. — Jonas Jankauskas 550 sv. Hartford, Conn. — A. Lukas 26 sv. Haverhill, Mass. — BALF 159 sk. 220 sv. Herrin, Ill. — M. Ravaitis 135 sv.

Lawrence, Mass. — BALF 49 sk. 139 sv. Lowell, Mass. — šv. Juozapo bažn. 49 sv.

Newton Bucks Co., Pa. — Seselės 26 sv. Nashua, N. H. — 124 E. Hillis St. 5 sv. New Britain, Conn. — S. Tenukas 34 sv. Owensboro, Ky. — Stella Cyril 39 sv.

Philadelphia, Pa. — šv. Jurgio par. per du kartus 611 sv.

Rockford, Ill. — BALF 85 sk. ir šv. Petro ir Povilo par. per du kartu 153 sv. Springfield, Ill. — St. Vincent de Paul par. 830.

Union City, Conn. — A. Grebauskas 11 sv. Waterbury, Conn. — Liet. Vad. S-ga 80 sv.; šv. Juozapo par. 1,110 sv. Worcester, Mass. — Bakanowski 12 sv. Yonkers, N. Y. — Kašėta 8 sv.

NEW YORK CITY

Brooklyn, N. Y. — Ieva Ambrozevičienė 20 sv.; Ronald Gillen 9 sv.; Jonas Pečiukaišis 10 sv. sagų, 3 sv. maisto; Alice Klatt 26 sv.; Mrs. Timins 97 sv. ir 32 kn.; J. Schmelskis 6 sv.; M. Miklasevičienė 12 sv.; Zabarskis 30 sv.; Elzbieta - Algirdas Vizbarai 50 sv.; A. Riznis 18 sv.; Limontas 15 sv.; Cirlgelis 23 sv.; Stukas 13 sv.; Bašys 15 sv.; Liubinskas 6 sv.; Mrs. Unia 12 sv.; Simenkevičienė ir Miklasevičienė 4 sv.

Maspeeth, N. Y. — J. Raudonaitis 150 sv. New York, N. Y. — Aušros Vartų par. 60 sv. Long Island City, N. Y. — Albertas Lukašiūnas 15 sv.

Woodhaven, N. Y. — BALF 39 sk. 275 sv. rūbų ir 14 sv. mok. reik. iš šių: Petras Montvila, Juozas Simonaitis, Sabaliai, Salinskai, Jonai Mačiai, Bendoriai, Vaicekauskai, Poderiai, Počiai, Arbačiauskai, Adomaičiai.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame. Šių sudovano-tų rūbų ir maisto pusė jau kelyje į Europą. O kai šį raportą skaitysite, jūsų dovonomis mūsų nelaimingoji tautos dalis puo-šis ir maitinsis.

Tad ir toliau vykstant piniginiam vėjui, malonėkite siųsti ir rūbus, maistą bei mokykloms reikmenis į

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND WAREHOUSE
101 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.

ATSTEIKITE GERĄ VARDĄ

11-to WARDO

IŠRINKITE

JOHN F. WALL
ALDERMANU

Reikalaukite atskiros Aldermanų baloto

Rinkimai antradienį, VASARIO 25, 1947 m.

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra di-didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudus tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliš-kais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeim-yon. Dabar eina SLA. Pažangos Vėjus nau-jiems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudus nedaro sau pel-no, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiau, negu apdrauda. Susivienijimas veikia kultū-rinėje dirvoje, stiprina lietuvių ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA orga-nizatorių. Kai vienas tu organizatorių atsilankys į jūsų namus, pa-kliauskite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

Ne-amerikoniško veikimo komitetas rengiasi tyrinėti Hans Eislerio darbuotę. Hans Eisler yra populiarūs dainų kompozitorius ir brolis Gerhart Eislerio, kuris yra įta-riamas kaip vyriausias Mas-kvos agentas Amerikoje.

Binghamton, N. Y.

BINGHAMTONIEČIAI ŠV. VASARIO NEPRIKLAUSO MYBĖS ŠVENTĖ VASARIO 23 d. — KALBĖS BRONIUS BUDGINAS.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet vietos lietuviai minės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį dideliu masi-niu mitingu, kurį šaukia vietos Binghamtono Lietuvių Taryba

Susirinkimas įvyks Lietuvių svetainėje, 315 Clinton Street Binghamton, N. Y., sekmadienį, 2:30 valandą po pietų. Kalbės neseniai atvykęs iš Euro-pos studentas Bronius Budgi-nas, kuriam teko pergyventi rusų ir vokiečių Lietuvos oku-pacijas; taipgi jis buvo užda-rytas vokiečių koncentracijos stovykloje už pagrindžio dar-buotę.

Kalbės Dr. Jonas J. Breivis. Broom kauntės koroneris, ir vietos klebonas Kun. Emil Krancevičius.

Koncertinę programos dalį iš-pildys vietos Lietuvių parapi-jos choras, vadovaujamas var-gonininkės p-lės Dorothy Las-co. O klasikiškus šokius šoks jauna p-lė Marčiuskaitė. Dar bus duetų ir solo. Tad vietos lietuviai turėtų gausiai susirinkime dalyvauti ir medžiagiškai paremti Lietuvos vadavimo rei-kalus.

— P. E. Balchikonis.

Grand Rapids, Mich.

IR GRAND RAPIDS'O LIETUVIAI MINĖS LIETUVOS NE-

PRIKLAUSOMYBĖS DIENĄ.

Amerikos Lietuvių Tarybos Grand Rapids Skyrius laikyta-me susirinkime vasario 11 d. perbalsavo valdybą šiemetams. Valdyba pasiūlo visa ta pati, tik korespondentas pasi-keitė. W. Morris, skyriaus pir-mininkas, pranešė, kad gavo laišką iš centro sekretoriaus p. Grigaičio. Laiške pranešama, kad kalbėtojas Adv. Rapolas Skipitis galės atvykti kovo 2 ar 9. Nors visi delegatai norė-jo geriau 2 d., bet pasirodė, kad tą dieną rengiamas kitas parengimas ir toje pačioje sve-tainėje, todėl prisiūdo nukelti į 9 d. Taigi, nors ir biskį vėliau, bet kovo 9 apvaikšiosime Lie-tuvos nepriklausomybę. Būtu malonu, kad kuodaugiausiai publikos susirinktų.

Iš delegatų raportų pasirodė, kad aukos Lietuvių Tarybai renkamos S.L.A. 60 kp. Dele-gatas pranešė, kad kuopos su-sirinkime surinkta 27 doleriai ir rinkliava tęsiama toliau. Ma-noma, kad kuopa surinks per 50 dolerių. Reikia tikėtis, kad kitos draugijos, kurios turi sa-vo svetaines ir daro biznį pa-aukos kur kas žymesnes sumas Amerikos Lietuvių Tarybai.

— S. Naudzius.

NAUJIENOS YRA JOSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS — UŽSIRAŠYKITE JAS

Naujas "Kalifornijos Lietuvis" Numeris

Naujas "Kalifornijos Lietu-vo" numeris išėjo gana įvai-rus ir turingas. Štai bent straipsnių pavadinimai: "Vasa-rio 16-tos Sauksmas" — Pa-daubietis, "Vasario 16-ji ir Dr. Jonas Basanavičius" — Julia Liesytė, "Should the Baltic States Be Free" — H. Lane, "America is turning West-ward" — A. Regis, "Who is

Punishing the Russian War Criminals" — M. C. Stark, "Looking Around California", "American Lithuanian Achievements in 1946". Bronės Sarkie-nės biografija, Los Angeles ir San Francisco lietuvių veiki-mo apžvalgos ir kiti trumpi rašiniai.

"Kalifornijos Lietuvis" yra leidžiamas Los Angeles ir San Francisco lietuvių veiki-mo apžvalgos ir kiti trumpi rašiniai. "Kalifornijos Lietuvis" yra leidžiamas Los Angeles ir San Francisco lietuvių veiki-mo apžvalgos ir kiti trumpi rašiniai. "Kalifornijos Lietuvis" yra leidžiamas Los Angeles ir San Francisco lietuvių veiki-mo apžvalgos ir kiti trumpi rašiniai.

Kas turi draugų ar gimi-nių Kalifornijoje, ar patys planuo-ja tenai kada nors apsigyventi, būtinai naudinga šį žurnalą užsisakyti. —Koresp.

I Aldermanus 13 Wardo

GEORGE J. MENKAS
4718 S. Karlov Ave.

Veteranas II pasaulinio karo.

"Naujienos"—tai Lietu-vių Visuomenės Kultū ros Tvirtovė

ZELVIS & SON
GENERAL BUILDING CONTRACTORS

Statom naujus namus ir taisom senus. Štorm frontus, mūrų, ce-mento ir karpenerio darbus. Taisom stogas ir apkalam sai-dingais. Apkainuojam ugnies nuostolius. Darbas garantuotas.
5744 So. Union Ave.
Ofiso Tel. ENGLEWOOD 0036
(Šaukite vakarais į namus)
NORMAL 0060

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni ji geria, kiti keikia, bet visi mė-gsta jį skaityti?

Net kunigai pasislėpę ji studijuoja, nors savo parapi-jonims draudžia jį i rankas paimiti.

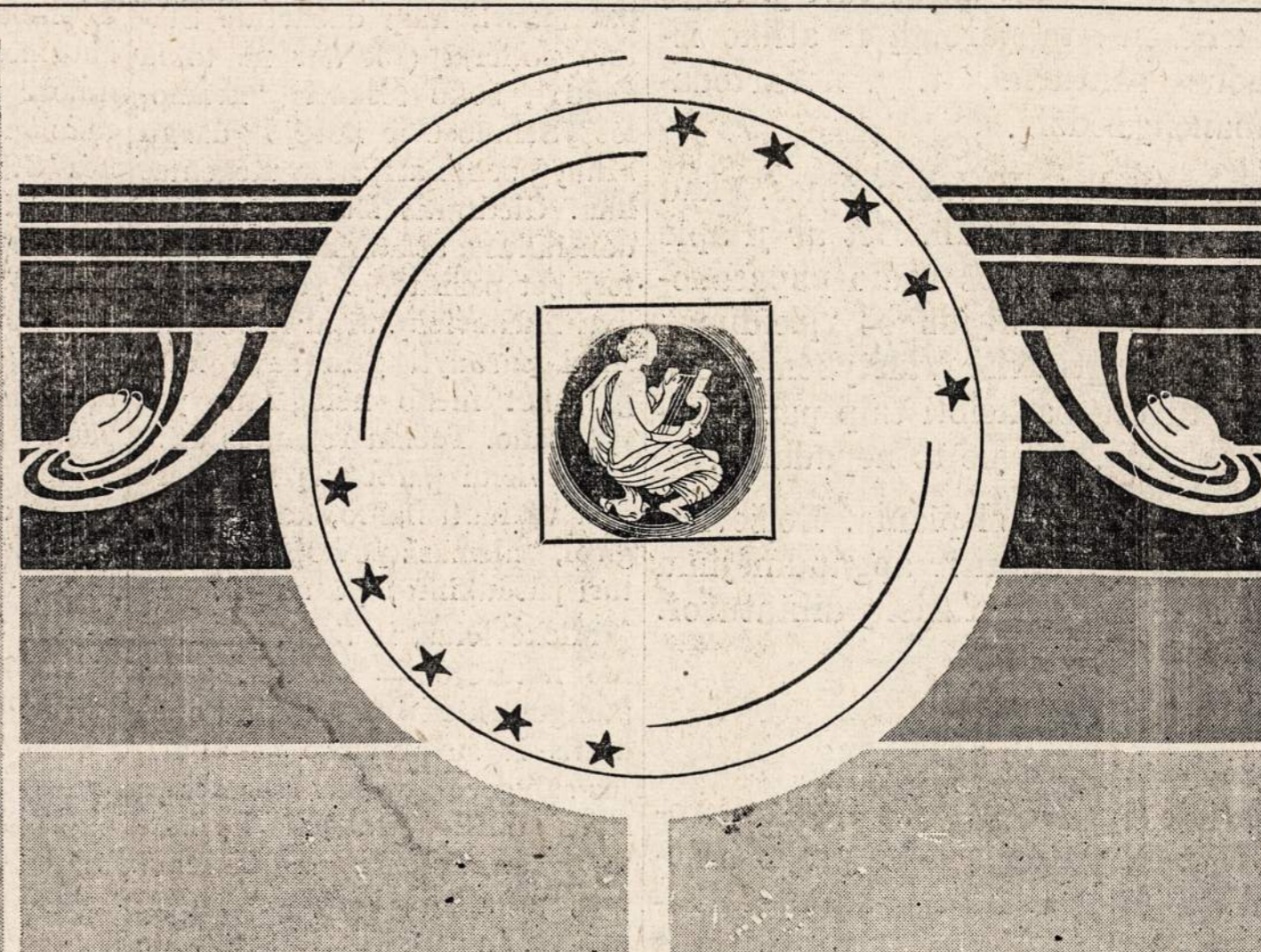
"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepa-taikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir ap-gavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių pa-žymų, pamokinių, gražių ilių, idomių paveikslų ir ži-nių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$3.00 metams.
Adresas toks:
"KELEIVIS"
636 Broadway
SO BOSTON, MASS.

MŪSU "NAUJIENOS", tai MŪSU GYVENIMO VEIDRODIS

NAUJIENU
33-čias Metinis

KONCERTAS

SOKOL HALL
2337 So. Kedzie Ave.

Sekmadienį, Kovo 16 d, 1947

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$6.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
4c per copy.	

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje per išsiuntintojus	75c
Viena kopija	4c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj.	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Mėnesiui	75c

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje per išsiuntintojus	75c
Viena kopija	4c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Dar Kai Kurios Stambesnės Aukos

Prie paminėtų vakar šioje vietoje kolonijų, kurios vasario 16 d. sudėjo stambesnes aukas Amerikos Lietuvių Tarybai, reikia pridurti:

Detroit, Mich., vienoje prakalbose buvo surinkta \$1,200.

Lowell, Mass., lietuvių parapijos bažnyčioje ir prakalbose surinkta \$1,300.

Lawrence, Mass., aukų surinkta \$707.

Cambridge, Mass., bažnyčioje ir prakalbose surinkta \$500.

Atsakymas Molotovui

I Rusijos užsienio reikalų komisaro Molotovo protestą dėl Achesono žodžių apie sovietų užsienio politiką valstybės sekretorius Marshallas davė mandagų, bet aiškų atsakymą. Jisai pareiškė Molotovui per JAV ambasadorių Maskvoje, kad Dean Acheson atliko tiksliai savo pareigą, kalbėdamas atvirai ir neuzgaunančioje formoje senato komiteto posėdyje.

Valstybės paskretorius (Undersecretary of State) Dean Acheson išaukė Maskvos protestą, apibūdindamas sovietų užsienio politiką, kaip "agresingą ir ekspansingą." Jos aktyvumas pasakymas reiškė "šmeižta" ir esąs "neleistinas," nežiūrint to, kad jisai yra visai teisingas.

Sekretorius Marshallas protestą atmetė ir paaiškino Molotovui, kad kalbėti apie viešus dalykus, išreiškiant savo nuomonę, Amerikoje nėra draudžiama nė vienam asmeniui, net jeigu jisai yra valdžios pareigūnas; kai kuriais atsitikimais — pavyzdžiui, kada valdininką pakviečia atitinkamas kongreso komitetas ir klausia jo nuomonės apie tą arba kitą dalyką, — jisai dargi turi pareigą kalbėti atvirai. Dean Acheson šita pareigą ir atliko išreiškdamas savo nuomonę "santūriai," t. y. nevartodamas aštrių arba užgaunančių žodžių.

Sovietų valdžia gavo pamoką. Ji dabar žinos, kad "uždaryti burną" Washingtonui ji negali, Bet ar ji apie tai praneš Rusijos žmonėms? Maskvos radio papasakojimo savo klausytojams apie Sovietų Sąjungos "įžeidimą" ir apie Molotovo protestą Jungtinėms Valstybėms. Dabar Stalino garsiakalbiai turėtų paskelbti taip pat ir sekretoriaus Marshallo atsakymą. Bet jie to nepadarys.

Nuo Rusijos žmonių tiesa yra slepiama. Bolševikų diktatūra pasilaiko žmonių mulkinimu ir apgaudinėjimu — lygiai taip, kaip pasilaikė nacių ir fašistų diktatūros.

Pagalba Rumunijai

Dėl to, kad Rumunijoje badas (nes jos maisto produktus raudonarmiečiai išvežė į Rusiją arba patys sudorojo), tai prezidentas Trumanas pasiūlė ją sušelpiti maistu, kuris buvo skiriamas kitoms šalims. Tik prezidentas pastatė sąlygą, kad Rumunijos valdžia leistų JAV atstovams prižiūrėti, kad maistas bus dalinamas tiems, kurie jo neturi.

Rumunijos valdžia yra komunistiška, prievartos keliu užkarta kraštui. Jos priešakyje stovi komunistas Groza, o tikras diktatorius yra viena fanatiška, Maskvai kūn ir siela atsidavusi, moteris — Pauker, Ji žiūri, kad Rumunijos komunistai nenukryptų nuo "partijos linijos."

Jungtinės Valstybės buvo prizadėjusios rūpintis, kad Rumunijos žmonėms būtų suteikta proga demokratiškais rinkimais išrinkti savo valdžią. Bet Stalinas, kuris buvo tą prizadą parėmęs savo parašu, įsteigė Rumunijoje komunistų diktatūrą.

Tačiau Washingtonas vistiek tai valdžiai padeda, apsiimdamas maitinti žmones, kuriuos ji apiplėšė. Ar šitokia politika palengvins Rumunijos žmonėms atgauti laisvę?

Juo daugiau produktų Rumunija gaus iš Jungtinių Valstybių, juo daugiau galės ją išnaudoti Stalinas ir jo raudonoji armija.

APŽVALGA

FANTAZIJOS IR FAKTAI APIE V. MICEVIČIŲ KAPSUKĄ

Rašydamas apie Vinco Mickevičiaus-Kapsuko 12 metų mirties sukaktuvės, L. Prūseika pasakoja apie jo buvimą Seinų dvasinėje seminarijoje:

"Jaunojo klieriko dvasia pradeda maištauti. Jis skaito draudžiamas knygas. Teologijos burtai jam svetimi. Su seminarija jisai atsiskiria už metų laiko, kaip "neturįs pašaukimo" ir kunigus."

Is seminarijos Mickevičiaus-Kapsukas ne "atsiskyrė," bet buvo pasaitas. Prūseika buvo ta, kad jisai parase laiską savo draugui, Marijampolės gimnazijos mokiniui Jonuškaiui, prašydamas jį pasiteirauti pas mokytoją Staniškį, kuris atsiųdavo ne tik laiškus, bet ir knygas. Štai kaip rašė laiške: "Draugai, Marijampolės gimnazijoje, apie kokią ten lietuvišką knygą. Laiškuai gimnazistams būdavo gimnazijos vyriausybės atidavomi; Vincas Mickevičius turėjo tai žinoti, nes jisai pats mokinosi toje gimnazijoje penkerius metus. Jo laiską perskaitys, gimnazijos inspektorius jį re mokytoją Staniškį ir gimnazistą Jonuškai, kad jie dalyvauja slaptam veikime."

Abudu buvo nubauti. Mokytoją Staniškį tuojau išleikė iš Marijampolės į Lomžą (Lenkija), o Jonuškai gavo "jėdonicą" iš elgesio ("za povercenię") ir jam neleido laikyti brandos kvotimų, nors jisai buvo geriausias mokynis aštuntoje klasėje. Jisai turėjo be reikalo išbūti gimnazijoje dar vienus metus. Nei Staniškis, nei Jonuškai jokiais nelegaliais darbais neuzsiėmė ir nukentėjo visai nekaltai.

Mickevičiaus neatsargumas padarė nemalonumų ir gvasinę seminarijai, nes caro valdžios policija, kuri buvo beveik tokia pat biurai, kaip dabartinė Stalino policija (tik dar ne tokia žiauri), šoko ieškoti "kramosės" Seinuose ir norėjo daryti kratą seminarijoje. Regentas kun. Giedraitis šiaip-taip "raudonsiliū" atkalbino nuo kratos, bet pasizadėjo pats sutvarkyti Mickevičių. Jisai liepė klierikui parodyti jam savo knygą, bet nieko nelegalaus pas jį nerado. Tačiau regentas davė Mickevičiui pamokslą ir patarė jam važiuoti namo, kadangi tu, girdi, "nemasz poveloniai" (neturi pašaukimo) ir kunigus.

Mickevičius, iš tiesų, pašaukimo neturėjo — ne tiek gal ir kunigus, kiek pašaukimo mokintis ir suvaržytose seminarijos sąlygose gyventi. Rašančiam šiuos žodžius jisai pats ne kartą, ir su visomis smulkmenomis, pasakojo, kaip jisai, dažniausia su kitu klieriku (kai kada su dviem) slaptaį nakties metu išlipdavo per langą ir eidavo į žinomas jiems vietas pasiekti. Dvejetai kartu jie buvo be mažu sučiupti. Nors tikrų irodymų seminarijos vyriausybei neturėjo, bet gandai plito, kad tarp klierikų dedasi kas ten neįtikama ir kad Vincas Mickevičius esąs "pravadyrius."

Jisai, beje, kartu su keliais kitais klierikais emė interesuoti ir "lietuvybe." O seminarijos regentas "litwomani" nemėgo. Skandalas, kilęs Marijampolės gimnazijoje dėl Mickevičiaus laiško, kun. Giedraitis dar labiau įtikino, kad su šituo klieriku seminarija turės daugiau bėdos, negu naudos, — ir ji išvarė.

Nė vienos dienos Mintaujos-Jelgavos gimnazijoje Mickevičius nesimokino. I gimnaziją jo nepriėmė be kvotimų, o kvotimams pasiruošti jisai nestengė.

Kada Mickevičius atvyko į Mintaują, sugaišinęs dvejus metus Seinuose, jisai jau buvo per senas stoti į penktą klasę. Iš Marijampolės gimnazijos jisai turėjo tiksliai keturių klasių liudymą, nors buvo tenai išbuves,

gyvenime pasižymėjo nepaisymu, kas atsitikė kitiems žmonėms dėl jo neapgalvotų veiksmy.

Seminarijoje būdamas, jisai savo neapgalvotų laiškų įklampino du nekaltu asmeniui. Tada jisai buvo dar nepatyręs vyrukas. Bet vėliau, kada jisai jau buvo "profesionališkas revoliucionierius," buvo pagyvenęs užsienyje ir sistemaciai užsimadavo uždraustų knygų smugelavimu iš Prūsų į Lietuvą, jisai įtraukė į bėdą žinomą Lietuvos visuomenininką G. uždėdamas jo adresą — be jo žinios ir sutikimo! — ant didelio knygų transporto, siunčiamo geležinkeliu iš mažos pasienio stoties.

Tos knygos buvo supakuotos statinėje, ant kurios Kapsukas užrašė "Maslo" (Sviestas), prilipino viršpaminėto asmens adresą, užmokėjo stoties tarnautojui siuntimo kainą ir nutyrė, palikęs tą bagažą stotyje. Aišku, kad ten netrukus pasisuko žandaras (arj Prūsų sienos jie buvo ypatingai budrūs), emė tą "sviestą" uostyti ir užtikino nelegalią literatūrą. Tai buvo labai nauyi gudrybė Kapsuko pusėje, nes juk ir vaikas būtų turėjęs suprasti, kad šitoki būdu siunčiama kontrabanda gali būti lengvai atidengta.

Bet Kapsukas negalvojo apie tai, kad jisai stato į pavojų žmogų su šeima, kurie valdžios akyse jau seniai buvo "neištikimi," jį dargi neįspėjęs. Jisai pats rizikavo tik kelias minutes, kol lažą priėmėjas stotyje tą statinę iš jo paėmė. Paskui jisai sau nuėjo, tur būt jausdamasis, atlikęs didelį "revoliucinį žygi."

Žandaras, užtikęs nelegalios literatūros pundus Kapsuko "svieste," žinoma, raportavo kur reikia, ir netrukus visa gauda "raudonsiliū" apniko namus to asmens, kurio vardas ir adresas buvo savivališkai panaudoti. Vos-ne vos jisai pasisekė išsiaiškinti ir išsisiukti nuo bausmės; ir laimė, kad jo namuose policija tuo laiku nesuėjo nieko inkriminuojančio, nes G. būtų nukentėjęs labai skaudžiai.

Gerokam laikui po to praėjus, kada Kapsukui buvo padarytas priekaištas dėl tos "kiaurystės," kurią jisai iškirto paminėtam asmeniui, jisai, akis pastatęs, atkirto: "Tai kas čia ložio? Jisai gyvena, kaip buržujus, o aš trankausi, neišsimegodamas ir nuolatos rizikuodamas pakliūti į policijos nagus — ar tai aš turiu jo gailėtis, kad žandarai nepadarytų jam nesmagumo!" Isikarščiaves, jisai ilgai kalbėjo apie savo "revoliucinį" darbą, apie savo "pasišventimą" ir apie "buržujus, kurie gyvena iš žmonių, augina vaikus ir statosi namus."

Kapsukas buvo šventai įsitikinęs į savo "pašaukimą" ir žiūrėjo į kitus žmones tiksliai kaip į priemonę savo tikslui pasiekti. Jeigu jie davėsi jo panaudojami "revoliuciniam darbui," tai jie buvo geri; jei ne, tai — "buržujai."

Maloniau būti "mokytoju," negu mokiniu.

Mickevičiaus-Kapsuko garbintojas, Vabalas-Prūseika, netiesą rašo ir apie jo buvimą Mintaujoje (Jelgavoje), po jo išvartyimo iš Seinų seminarijos. Sako:

"Tesia mokslą Jelgavos (Latvijos) gimnazijoje. Už dalyvavimą nelegaliam tautiniam sąjudy Mickevičių prašalina iš gimnazijos."

Nė vienos dienos Mintaujos-Jelgavos gimnazijoje Mickevičius nesimokino. I gimnaziją jo nepriėmė be kvotimų, o kvotimams pasiruošti jisai nestengė.

Kada Mickevičius atvyko į Mintaują, sugaišinęs dvejus metus Seinuose, jisai jau buvo per senas stoti į penktą klasę. Iš Marijampolės gimnazijos jisai turėjo tiksliai keturių klasių liudymą, nors buvo tenai išbuves,

rodos, penkerius metus. Pagal savo amžių, jisai turėjo stoti į septintą klasę (tokia buvo sistema Rusijos vidurinėse mokyklose). Tad jisai emė ruoštis kvotimams iš šešių klasių kurso.

Per metus laiko jisai "ruošėsi," neišdėdamasis rankose storkus fizikos ir kitų mosklo dalykų vadovėlius, bet retai prisėdavo tas knygas pastudijuoti. Sedėti ir studijuoti jam trūkdavo kantrybės. Gyveno jisai tada garsiajame p-ios Didžiųjų nės būte, kur tuo metu buvo lietuviško judėjimo centro Mintaujoje. Tenai dažnai atėdavo gimnazistai ir iš kitų butų: budavo paskaitos, diskusijos, vakarėliai. Kapsukas šitais dalykais domėjosi daug labiau, negu gimnazijoje dėstomais mokslais.

Taip metai praėjo, ir jisai jau buvo per senas stoti į septintą klasę. Turėjo ruoštis aštuonių klasių, t. y. visos gimnazijos kurso kvotimams. Ir vėl istisus metus jisai "ruošėsi," o kai atėjo kvotimų laikas, Vincas numėjo ranka ir išvažiavo į tėviškę. Pasitaikė taip, kad po tėvo mirties, Vinco brolis, kuris paveldėjo ūkį, išmokėjo jam jo dalį. Tada jisai nutarė "teštį studijas" užsienyje.

Nuvažiavo į Berną, Šveicarijoje. Tenai Mickevičius užsirašė laisvu klausytoju universiteti. Kadangi jisai buvo baigęs tiksliai keturias gimnazijos klases, tai į studentų skaičių negalėjo patekti, neišaiškęs papildomų kvotimų. Berno universitete buvo nemažai tokių laisvų klausytojų, kurie, lankydami universitetą, dalį laiko pašėdavo papildomų kvotimų pasiruošimui; pasiruošdavo ir išlaikydavo. Tada jiems kredituodavo tas paskaitas, kurias jie buvo išklause, ir užrašydavo tikrais studentais. Keli lietuviai ir lietuviškaites yra šitokių būdų tenai išėję moksli.

Bet su Mickevičium čia pasikartojė ta pati istorija, kaip ir Mintaujoje. Jisai pirkė vadovėlius ir nešiojosi "su pasiryžimu studijuoti," bet nestudijuavo. Nei ilgai trukus jam ir pamokos įklyrė, kurias jisai nelabai teigė ir suprasti, lemiai nemokėdamas vokiečių kalbos ir neturėdamas pagrindinių žinių, kurias teikia gimnazija. Metams nepraėjus, Kapsukas visas "studijas" Berne metė ir išvažiavo į Tilzę, nutaręs, kad mokintis daugiau nebėra prasmės. Daug smagiau kitus mokinti!

Kaip paskui jisai pasidarė laikraščelio "Draugo" leidėju ir redaktorium; kaip vėliau jisai įsteigė savo "partiją," kurios programoje buvo daug "revoliucinio dūko," bet mažai šėnos; kaip, laikui bėgant, jisai savo partiją įjungė į Lietuvos Socialistų Partiją — ir toliau, patekęs Rusijos bolševikų įtakon, nuo socialistų partijų atsimerė ir virto "komunistu," — čia užimtų per daug vietos pasakoti.

Trumpai sakant, V. Mickevičius-Kapsukas visą savo gyvenimą siekė pats nežinodamas ko. Jo karštas temperamentas ir judrumas neleido jam susikoncentruoti ir išigilinti į klausimus, kuriuos jisai troško "aiškinti" kitiems. Visai natūralu, kad socializmas jisai galėjo suprasti tiksliai toje suprasimoje ir suvulgarintoje formoje, kurioje jisai pasireiškė rusiškam bolševizme. Bet tai ne socializmas, o biurai socializmo kariškata!

Atliek paskelbė, kad britų dirbtuvės pirmadienį pradės darbą, bet gyventojai elektros šviesos dar negaus, trūkstia anglies.

—Berlyno valdyba nutarė vėl medžiais apdinti Tiergarteną.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

Prėkite tose krautuose, kurios garsinasi "NAUJENOSE"

PO VASARIO 16 DIENOS

KOVA UŽ VYRIAUSYBĖS SUDARYMĄ

Rašo Dr. J. Šaulys

Kas ir kaip buvo veikta, kol buvo prieita prie vasario 16 d. nepriklausomybės atstatymo pasakejimo, aš esu trumpai papasakojęs pernai savo straipsnyje, kuris buvo išspausdintas įvairiuose laikraščiuose vasario 16 d. sukaktuvių proga (žr. "Naujiėnas" ir "Dirva" Amerikoje, "Sviesą" Stockholme ir vėliau "Lietuvių Baisą" Romoje, jo spalų-lapkričio nr., kur išspausdintas "Laisvės išvakarėse" pavadinimu). Ten mano buvo pasakyta, baigiant straipsnį, kad po vasario 16 d. prasiėdėjo naujos kovos, kurios buvo dar ilgos ir sunkios, kol galų gale užsibrėžtasis tikslas, paties Nepriklausomybės atstatymas, buvo pasiektas.

Taip buvo iš tikrųjų. Laikotarpis nuo vasario 16 d. ligi 1918 m. lapkričio 11 d., kada buvo sudarytas pirmasis mūsų laikinosios vyriausybės ministrų kabinetą su prof. A. Voldemaru priešakyje, buvo pilnas tylių, bet atkaklių kovų su Vokiečių okupacija dėl mūsų vyriausybės sudarymo.

Kaip vyko kovos už valstybės konsolidavimą, susidariusi mūsų provizorinei vyriausybei, yra dalykai, kurie vyko jau viešumoje, dalyvaujant ir padedant pačiam mūsų visuomeni, todėl jie yra geriau tai visuomeni žinomi. Kas kita kovos, kurios teko vesti Lietuvos Tarybai su Vokiečių okupacija ligi vyriausybės sudarymo. Jos teko vesti ne viešai, todėl patieji visuomeni tegaudavo patirti apie jas vos tarpais ir spėsti apie jas tekdamo iš tam tikrų dažnai net neigiamų simptomų.

Apie tą laikotarpį tad aš ir noriu čia, vasario 16 d. sukaktuvių proga, kaip gyvas visų tų kovų dalyvis, šį tą papasakoti.

Nutarus 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Tarybai paskelbti nepriklausomos Lietuvos atstatymą ir pasirašius visiems jos nariams nepriklausomybės deklaraciją, buvo pasirūpinta, kad patirtų apie ją taip Lietuvos visuomeni, taip užsienis.

Todėl buvo imtasi trijų žygių 1) buvo duota Lietuvos Tarybos organui "Lietuvos Aidiui" išspausdinti Nepriklausomybės deklaraciją, o mano buvo parasytas tai progai priitaikytas įžengiamasis straipsnis; 2) mano buvo tą pat vakarą, L. Tarybos pavedimu, nuneštas deklaracijos tekstas Vokiečių Užs. Reik. Ministerijos atstovui pasiuntinybės patarėjui v. Boninui, akredituotam prie okupaciinės vyriausybės šefo, su prašymu pranešti jį Vokiečių vyriausybės žiniai, ir 3) buvo dar tą pat vakarą slaptu keliu išsiųstas deklaracijos tekstas Vokiečių reichstago nariui p. Erzbegeriui Berlyną.

Visų tų žygių pasėkos buvo tokios: 1) Lietuvos Aido numeris su deklaracija buvo, žinoma, tuoj, dar prieš sapusdinant (buvo preventyvi cenzūra), okupacinių organų konfiskuotas, pavyko tik slapta išspausdinti ir išplatinti Lietuvos patį Nepriklausomybės tekstą atskirais lapeliais. 2) okupaciinė vyriausybė nudavė iš pradžių nebylę, bet, kai vasario 18 d. Vossische Zeitung, Taegliche Rundschau ir Kreuzzeitung paskelbė mūsų deklaracijos tekstą, o reichstago Centro pirmininkas Groeber'is paskaitė iš reichstago tribunus mūsų deklaraciją, pasidžiaugdamas ja ir rekomenduodamas ją palankiam Vokiečių vyriausybės dėstiami, ir kai ta žinia pasiekė užsienį, — ji emė nesitverti iš apmaudo.

Netrukus reagojo ir Vokietijos reichskancleris v. Hertling'as, kuris 1918 m. vasario 21 d. pro okupaciinės vyriausybės šefą baroną v. Falkenhauseną pranešė Lietuvos Tarybos pirmininkui A. Smetonai, kad Reicho vyriausybė buvusi, girdi, linkusi pripažinti Lietuvos nepriklausomybę L. Tarybos 1917 m. gruodžio 11 d. nutarimo pamatu, bet L. Taryba savo vasario 16 d. deklaraciją padariusi tai nebegalima. Savo pripažinimą Reicho vyriausybė turinti daryti priklausomą nuo to, kad L. Taryba grįžtų į savo pirmąjį, 1917 m. gruodžio 11 d., nutarimą.

Greit po to pasirodė Vilniuje pas A. Smetoną Vokiečių vyriausybės emisaras prof. M. Seringas, kuris ieskėjo ištisus iš susitarusios padėties. Reikia, mat, žinoti, kad Vokiečių reichstogas, ypač Centro ir Socialdemokratų frakcijos, prieš imdamos Vokiečių-Sovietų taikos sutarties ratifikacijos, reikalavo iš reicho vyriausybės, kad būtų greičiau surastas būdas pripažinti Lietuvos nepriklausomybei. Todėl Reicho vyriausybė atsirado labai nemalonių padėtyje.

Nelengvoje padėtyje pasijuto ir L. Taryba. Iš vienos pusės ji, paskelbusi savo vasario 16 d. deklaraciją, nebegalėjo ir nebeturėjo trauktis atgal ir išsižadėti savo kartą padaryto nutarimo, iš antros pusės jai buvo taip pat svarbu išgauti nors ir iš Vokiečių vyriausybės savo paskelbtosios nepriklausomybės pripažinimą, kad galėtų toliau pradėti žygius savo vyriausybei sudaryti.

Po prastų diskusijų savo tarpe L. Taryba surado pagaliau kompromisinę išeitį ir nutarė pareikšti vokiečiams: 1) kad vasario 16 d. deklaracija nėra priešinga 1917 m. nutarimui ir 2) kad 1917 m. gruodžio 11 d. nutarimas, kaip pamatas santykiams tarp Lietuvos ir Vokietijos, nėra Lietuvos Tarybos atmainytas. Apie tai buvo L. Tarybos Prezidiumo 1918 m. vasario 28 d. pranešta Vokietijos reichskancleriui grafui v. Hertling'ui, kartu pareišiant vilties, kad Reicho vyriausybė parems L. Tarybą kitų vyriausybų atžvilgiu, kai šį kreipsis Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo reikalą savo vasario 16 d. deklaracijos pamatu.

Pagaliau reicho vyriausybė, gana ilgai delsusi, reichstago spiriama, pasiryžo vis dėlto pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

L. Tarybos buvo 1918 m. kovo 20 d. išrinkta delegacija, sudedanti iš kun. J. Staugaičio, Jono Vileišio ir manęs, kuriai pavesta buvo pranešti Reicho vyriausybei savo nepriklausomybės paskelbimą ir prašyti jos pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Kartu buvo leista delegacijai pareikšti, kad L. Taryba stojanti už toki tarpusių Lietuvos ir Reicho santykių nutaštymą, kaip jie formuluoti yra jos 1917 m. gruodžio 11 d. nutarime. Ta prasme buvo surašytas delegacijai įgaliojimas, vėsu L. Tarybos narių pasirašytas.

L. Tarybos nariams, kurie žiūrėjo toliau į ateitį, buvo aišku, kad, laimėjus vokiečiams karą, vargu ir iš 1917 m. gruodžio 11 d. formulės tektų kas teigiama Lietuvai, o palaimėjus karą vokiečiams, kas atrodė jau tuomet greičiau lauktina, išančios Lietuvą, pasiremus ta formule, konvencijos, turės alkristi savaime.

(Bus daugiau)

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVIU ZMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ZINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Liūdas Dovydenas

ATOSTOGAUJANTI MIRTIS

Daug metų dirbęs vieną dieną tarė:
—Pavargau.

Tai tarė budelis, pats vyriausias budelis valstybėje, kuri buvo plati ir savotiškai galinga.

Ir nutarė budelis pailsėti; kur nors kalnuose prie jūrų, kur pušyno ir jūros ošimas neša raminančius atdūsus.

Atsistojo budelis ant aukštos uolos vieną vienas, kaip iš sudužusio laivo vienintelis, pažvelgė į vandenų galybę gyvą jūrą, į debesėlius laisvus ir lengvučius, ir atsiduso:

—Vis dėlto žudymas nelengvas amatas.

Budelis pamatė žuvėdrą ant uolos kaurburio vaikus peninčią, toliau slėnyje vaikas varė asilėną, didelį nešulį nešančių aukštyn; dar toliau jūroje plaukė viena burė, nešdama snaudžiantį meškeriotoją. Taip tai yra gyvenimas, nutarė budelis, o aš gyvenimo nemačiau. Aš tiek daug darbo turėjau, galvas kapodamas, kad ir į saulę nebuvo laiko pažvelgti, nei išsimiegoti, nei paanagių kraujo išsivalyti.

—Sunku, tikrai sunku,—atsiduso budelis,—o žudyti juk kas nors privalo. O kad taip tarti vieną dieną.

—Aš nebeneriu žudyti!—Mastė budelis, visu ūgiu išsitiesdamas ant uolos, būdamas saugus, nes žinojo, kad tuo metu jo nepasiekia jokia keršto ranka. Jis žinojo, kad uola ir kalnai, apsupę sargybių ir šnipų, tūkstančiai akių ir vamzdžių budį plačius kalnuos, apsupę vyriausią budelį dieną ir naktį, rytą ir vakarą viskam pasiruošę tūkstančiai budelio pavaldinių budi ir budės.

O jeigu ne kalnų aukšta uola, ne sargai ir ginklai, ar apsaugotą mane kokias nors miela ranka, geras žmogus, prietelis?

Ilgai svarstė, galvojo, kas jį galėtų apsaugoti, apginti, bet nesurado po saule ir žemės gelmėje jokios širdies, rankos, užuovėjos, kur galėtų būti saugus, kaip ir visi dori žmonės. Aplink vien tik priešai, nedraugai, kenkėjai, kurie tik laukia meto, kada galėtų durklų ar kulka nuplėšti vyriausiojo budelio brangios gyvybės siūlą. Kiti visi trokšta jo mirties, verda kerštus kiekviena jo pavaldinio širdis, bet baimė juos laiko savo neregimose, tačiau kiekiausiose replėse. Mirti bijo, niekšai, pluta duonos grauždami, lietaus plaunamomis kojomis, apdriskę ligi kaulų, bet gyventi, gyventi trokšta! Todėl ir nuolankūs, todėl ir jo visų įsakymų klausio, kad nori gyvenyti, ir savo valandą laiko neatiduos už kito šimtus metų. Kas juos laiko, šiuos prakaito ir gyvio sugrauztus vergus, jeigu ne mirties baimė, jeigu ne kančios baimė?

Klausė vyriausias budelis, tvirtai atsistojęs ant uolos, ir jis sugniaužė kumštis. Todėl žudyti, žudyti ir dar kartą žudyti! Griebėsi už kardo ir užsimojo kiršti, bet nepamatė nė vienos savo pilielės galvos; tik į pliką uolą barkstėlėjo sunkus kardas, ir pakilo žuvėdra ir vaikas, išgąsdinti vyriausiojo budelio. Kraujas tvieskė į galvą, akys aptemo, ir būtų nuyviręs budelis, bet netoliškie buvęs asmenijūs gydytojas suskubo sugriebti pykčiu dūstantį galvažudį.

—Šviesiausias, jums negalima taip jaudintis, jums tai pavojinga,—perspėjo gydytojas jau atsipeikėjęs budelį.

Budelis apsižvalges suriko visa gerklė:
—Aš turiu žudyti! Aš mirsiu, jeigu kiti nemirs!

Daktaras suprato, kad neįmanoma staugiai nutraukti pratimų ir pykčio aistra dešimtis metų testo budelio amato, ir paklausė:

—Kiek, drauge mielas, norėtum šios dienos darbu?

—Žudyti! Aš isakau duoti galvų!

Buvo atvesla dešimtyl vergų, kurie nuolankiai palenkė galvas tarė:

—Esam kalti, esam niekšai, esam neverti tavęs, o šviesiausias, o geriausias globėjau, primk mūsų nevertingas aukas tavo didžiosios kūrybos klestėjimui,—maldininko ir nusikaltėlio balsu maldavo budelio šalies vergai, nes taip buvo įprasta. Taip toli buvo įsiskabinusi vergija ir mirties baimė, kad ir galvos netekdami, meldėsi į vyriausiąjį budelį.

Nusimazgojęs rankas jūros vandenyje, suspindus Vakarinei žvaigždei viršum viešos uolos, užsnūdo budelis po sunkaus žudymo darbą.

—Tatai bausi ir nuostabu,—tarė sau budelis,—tik dabar aš pamaciau Mirties slaptą ir baisią didybę. Ir kas yra toji mirtis? Mirtis... Nežinoma, baisi mirtis. Ir viskas mirs. Ir šita liepa ir jūrų žuvis. Gal ir šita ošianti, amžinai nerami jūra

Kita dieną budelis vaikščiojo gelsvu pajūrio smėliu. Buvo saulėta diena, putos žaidė su bangomis, o tarp lengvų debesėlių sruveno vieversio daina, it plona styga dusliam jūros gaudime.

Vyriausias budelis nutarė dvi valandas visoje savo valstybėje nutraukti žudymo darbą. Jis įsakė kalėjimuose, stovyklose ir kankinimų kamerose dviem valandom suteikti mirčiai atostogų.

—Kaada aš žengiu, skaidrios saulės apšviestas švairiu pajūrio smėliu, tegu būna mano valstybėje meilė ir taika. Dvi valandas, mirtis, ir tu pailsėk,—kalbėjo budelis sudėjęs ant strėnų rankas, lengvu žingsniu čiuzendamas per jūros smėlį. Budelis nutarė nors dvi valandas būti ramus, nespūkykės; nors dvi valandas neslėgs sunkus žudymo darbas.

—Šviesiausias vade!—išgirdo budelis sargybos viršininko žodžius—Vienas sargybinis atsisako jus saugoti, aš jį turiu nužudyti, bet jūs uždraudėt.

—Netinka. Ar negali palaukti porą valandų?—paklausė vyriausias budelis.

—Ne, jokių būdu. Jeigu aš jo greit nubausti, tai gali būti bausis pavyzdys visai sargybai. Ko gero vieni jus gins, kiti norės pulti, ir sargyba save sunaikins. O kas tada su jums tēve maloningas?

—Vieną išimtinį darau: žudyk!

Eina budelis pajūriu, bet saulė jau nebe taip šviečia, ir vyturio daija kimesnė ir budelio širdis dažniau plaka. Ak bausis reikalas su mirtimi mano valstybėje,—mąsto budelis. Dvi valandas ji negali atostogauti. Bet tai buvo išimtis, ramina save budelis.

Nespėjo budelis kelių žingsnių pažengti, kai jį sustabdė suprakaitavęs ministeris.

—Vade, prašau jūsų įsakymo. Sūnus įtaria, kad jo tėvas tavęs, vade, nebeneriu klausyti. Tai bausis užlūmas, bet jūs uždraudėt bausiti mirtimi tokį ilgą laiką, net dvi valandas.

—Ar tai taip pavojinga?

—Vade, jeigu sužinos kiti, kad taip piktaujančiam jūsi nebūdžiat mirtimi, tai kuop pavirs mūsų laimingos, saulėtos tėvyinės tėvai, kurie nenori taip galvoti, kaip jūs galvojate?!

—Gal palaukti, juk dvi valandos. Aš norėjau leisti ir mirčiai pailsėti.

—Negalima, pavojinga, ir bausi!—šaukė ir maldavo ministeris, kol vyriausias budelis sutiko nutraukti mirties atostogas.

Eina budelis prie pajūrio pušelės, jos pavėsyje nori atsisėsti ir atsidusti be rūpesčių. Dar dvidešimt penkis minutes mirtis turi atostogų, gal niekas nesutrukdyt.

—Ei he ūūū, vade,—šaukia vienas iš budelio pavaldinių.—Kur jis? Baisi valanda ant mūsų žemės!

—Kas, kaip?—pašoko budelis.

—Trys vaikai, dar nepasiekę dešimties metų, jus, gatvėje žaisdami, vade, pavaldino galvažudžiu! Tokių baisių žodžių jus, gerasis globėjau, išdrįso pavadinti.

Perpyko budelis, vyriausias budelis ir didžiausias galvažudys, nes už tiesą labiau pykstama, kaip už melą.

—Duokit man tuos pasileidėlius, mano tėviškos globos priešai! Aš jiems po sarnarį išnarstysiu!—perpykęs sušuko budelis.

—Vade, aš pats... aš pats, nors ir buvo dvi valandas... Jau dvi valandos, kaip sunaikinau,—nuolankiai atsakė budelio pareigonis.

—Be mano valios tu, šunie, išdavike!—sušuko budelis ir nukirto palenkta pareigonio galvą.

Vėl ištiko vyriausią budelį širdies smūgis. Vėl skubėjo gydytojas gairinti alpstantį iš pykčio.

Saulė leidžiantis, budelis sėdėjo po sena liepa ir pamatė tolimoje žengiančią į kalną laidotuvių procesiją. Ji žengė iš lėto juoda, aukštyn vedančiu kalno keliu, kurio nušviesta viršūkalnė degino raudona nusileidžiančios saulės ugnis. Buvo labai tylu, ir budelis išgirdo gūdžią, tylią laidotuvių giesmę. Jis įsiklausė ir nustebo: jam dėjosi, jog ne minia juoda ir tyli žengia į kalno kapus, bet jūra, kalnai, saulė ir mažas rausvais kraštais debesuliuas keliauja ir nežinoma, tačiau niūri, nepabojama kelia... Ir jis pats su sena liepa slinkte slenkta pasikū juoda karšta, baltus moterų ir vienuolių gaubtuvus tolydžio tolyn, už kalnų, paskui nusileidžiančią saulę į slėnį, be galo be krašto, kur ir aidai nėra į ką atsimušti.

—Tatai bausi ir nuostabu,—tarė sau budelis,—tik dabar aš pamaciau Mirties slaptą ir baisią didybę. Ir kas yra toji mirtis? Mirtis... Nežinoma, baisi mirtis. Ir viskas mirs. Ir šita liepa ir jūrų žuvis. Gal ir šita ošianti, amžinai nerami jūra

"RYTMĖCIO GIESMĖ". Šis išpuodingas A. Zmuidzinavičiaus kūrinys vaizduoja laisvos Lietuvos laukus, piemenėlius sveikinančius tekančią saulę už Trakų pilies. Lietuva šiandien vėl pavergta.

tūrės savo paskutinį atdūsį. Tai mirs ir ji. Gal ir saulė kada nors nepatekės žvaigždės nukris, kaip štai viena nukrito į juoda mišką.

Jis susimąstė. Kasgi ištikrųjų yra mirtis? Ar tai šienapiūtė, ar piktžolių naikinimas? Kai jis pradėjo savo budelio darbą, jam rodėsi, kad tai tik su juo prasidėjo mirties apykaita, bet negi mirtis buvo, yra ir bus? Ir keista, bet bausi, kad ir jis, vyriausias budelis, didysis mirties talkininkas turės mirti. Jokių būdu, jokiomis priemonėmis neprasis, neapsisangos nuo mirties. Jis, kuris tūkstančių tūkstančius pasiuntė į mirtį, jokios mažiausios išimties neišgaus. Matyt, mirtis turi savo kelią ir savo darbo kelią. Mirtis, tur būt, ir turi savo tikslą. Taigi, koks mirties tikslas?

Ilgai galvojo suktas ir buklus budelis, bet mirties tikslo nesurado. Staiga jam dingtelėjo mintis: ar aš tikslingai darau žudydama? Taip, tai buvo apgalvota, tikslinga, ir jis tvirtai gali pasakyti: aš norėjau išrauti žmogaus mintį ir sąžinę. Kodėl aš taip dariau? Labai paprastai: mintis ir sąžinė yra didžiausios žmogaus priešai. Mintimi žmogus pabudina troškimus, o žmogaus troškimas nėra galo. Taigi reikia išrauti žmogaus pikto šakni: mintį, ją tikrąją proto seserį. Jeigu žmogus ima mintyti—galvoti, jis išranda visokių piktų ir gerų dalykų. Dėl blogų dalykų ima žmogų graužti sąžinė, o dėl gerų—apima pasitenkinimas. Džiaugsmas, laimė, pasitenkinimas ir sąžinės graužimas, kaip vanduo malūne, suka minties ir galvojiimo ratus. Ir žmogus nebežino, apie ką negalvoti, ko nenorėti, ką prarasti, ką laimėti. Toks žmogus pasidarą nepatenkintas tuo, kas yra, bet amžinai trokšta to, ko jis pajęgia trokšti, savo prolo ir širdies stumiamas.

Ir jis, vyriausias budelis ir šalies viešpats, pasiryžo padaryti savo pavaldinius laimingais, viskuo patenkintais. Ir jis ėmė žudyti nepatenkintuosius. Išžudė nepatenkintuosius, bet pavaldinių veidai dar labiau aptemo; tada jis ėmė žudyti nusimintuosius, kad jie netemdytų jo darbų vaisių. Tada pavaldiniai pasidarė labai linksmi. Jie šoko, dainavo, visada šypsodamiesi, šaukdami: "Tegyvuoją mūsų vadai! Tegyvuoją genialius, šviesius, išmingais!" Bet jis įtarė, kad ta linksmybė nėra tikra, kad tai melas, vaidyba, mirties išgąsdintųjų pakaruokliškas juokas.

Tada jis ėmė žudyti besijuokiančius, pačius linksmiausius: Vėl visa šalis aptemo užviešpalavo tylo. Tylyje tėvai ir vaikai, seni ir jauni. Net kūdikiai lopšiuose inkstė it maži, akli šunysiai. Šalis virto kapu tylos apsiausta, girdėjosi tik upių čiurlinimas vėversių dainos ir baltasnapių varnų kranksėjimai viršum tylių juodų eglėnų, viršum užsnūdusių taigų, kur tik žvaigždės pakūtimis plevėno ir sudejuodavo apuokas.

Tada jis ėmė tylinčiuosius žudyti. Vėl visi prašeko; bet jie kalbėjo vienas nesąmones, kvailas pasakas arba liaupsinimus jam, vyriausiam budeliui. Visi pasidarė vienodį žodžiuose ir balsuose. Taj buvo art to tikslo, kurį jis numatė, tačiau iš vienodų kalbų jis, budelis, nebeatskyrė, kuris yra jo draugas, kuris priešas, o pareigonis jam kalbėjo, kad priešai yra pasislėpę už

savo vienodų kvailysčių ir už tylos sienos. Tada jis ėmė vienus prieš kitus sjudyti. Jis kalbėjo didesniesiems, kad vidutiniėj yra jų priešai vidutinesiems. Jis sukiršino vaikus prieš tėvus—prieš vakus. Ir jis sukėlė didžiausią mirties talkininką—neapykantą. Ir taip iškilo žinia, kad tūkstančių tūkstančiai nepatenkinti vyriausiojo budelio, nelaimingi alkani nuskurę drabužiu, kūnu ir dvasia. Ir jis pamatė, kad dar daug yra galvojančių, daug nepatenkintų, kažin ko trokstančių, kad yra tokių, kurie nori tiesos, laisvės, kad yra norinčių budelį sunaikinti, kaip didžiausio blogio šaltinį ir pikto mirties židini. Piktos mirties. Taip, jie išrado, kad piktą mirtis ir gera mirtis. Ir jis yra piktosios mirties viešpats. O tai ne tiesa, nes jis nori tik laimės ir gerovės, todėl žudyti, žudyti visus, kurie priešinasi laimės ir gerio įkūnijimui!

Ir taip budelis kaskart daugiau žudė, ir vis jam rodės, kad per mažai žudo, nes juo daugiau žudė, juo daugiau radosi jo priešių. Ir taip budelis pavargo savo žudymo rugiapitėje, todėl pareigonyš ir gydytojai jam patarė važiuoti pailsėti.

Ir štai, užuot pailsėjęs, jis dar labiau kankinasi. Šitai tamsią naktį, kai ir budrus paukštis užsnūdo ant šakos, o jis, vyriausias budelis, tūkstančių tūkstančius pasiuntes į mirties neatgraižiančią karalių susimąstė: kas gi yra toji mirtis? Ar iš tikrųjų yra mirtis gera, yra mirtis ir piktą? Kuriai mirčiai jis tarnauja?

Visą naktį išsikankinęs nemigu, budelis nekantriai laukė aušros. Aukštos kalnų viršūnės jau bėlavo, o sode pabudusi paukštė kukliai ciekėjo, it keldama saviskę šeimą saulės pasitikti. Budelį ramino mažos paukštytės ciekėjimas, bet nemiegojta naktis svėrė galvą žemyn. Jis dar vis neišsiaiškino pats sau, kokiai mirčiai jis tarnauja.

Kiek užsnūdus, jis ūmai pakėlė akis ir pamatė, pilkuose rūbuose raukšlėtavėide moterį. Jos juodos akys smeigė, o pryšakin atsišovęs smakras drebėjo po įdubusia, bedante burna. Moteris atėjo ir atsidedo priešais jį ant minkštos kėdės, o sausa it erelio koja aštriais nagais užsilenkusių pirštų ranka apkabino lazdos sulenkimą.

—Budeli,—tarė ir lyg kažin ko klausė juodakė moteris.

Jis tylėjo.

—Budeli, a!—garsiau kalbėjo moteris ir truputį pasvirto į jo lovą.—Budeli, tu mirsi, Budelis pasitraukė į lovos kraštą, jis juo kažin kokias šaltas rankas ant savo kaklo ir sušvokštė:

—Aš nenoriu... nenoriu mirti!

—Tavo kraujo laurė jau pilna, tavo sukelta neapykanta, kaip prasiveržęs tvenkinys, baigia sėmti laukus, sodybas ir tave patį. Kraujo užtvanka jau prasiveržė, ir uždusi savo rankomis pralietu krauju.

—Bet aš... aš žmonijai laimė suteikiau, aš ją noriu išvaduoti iš troškimo aistrų ir sąžinės sielvartų,—atsakė budelis.

—Melas, tu pats nori patenkinti galios troškimo ir žudymo aistrą, tu žudydama milijonų troškimus, matei vieną—savąjį. Tu metei jūją tarpan neapykantą ir sukėlėi piktas galias, norėdamas pateisinti galo

neturinčių žudymą.

—Aš jiems noriu suteikti laimės,—aiškino budelis, žiūrėdamas į išdžiūvusią ranką, it plėšrus paukščio koją, apkabiniusią lazdos sulenkimą.

Senė nusikvatojo gerklės gilumos juoku, savo bedantę burną uždengdama žalios skaros kamu.

—Laimė!... Kiekvienas savo laimę randą arba pameta ir tik pats ją nešioja. Tu pats ne ugraibei laimės trupinių, o tu nori patiekti milijonams laimės kalnus. Kas yra laimė? Karalius laimės neranda savo karalijoje, o jo sūnus žaidžia su elgetos soga, rasta kelyje, ir šypsosi laime. Generolas gano akis mirtin žengiančiuos palkuos, o sėjęjas švyti laime prie palinkusių javų varpų. Tu ieškai laimės neapykantoje, žudyme, o motina laiminga nemigo naktį prie sveikstančio kūdikio. Ir kas iš jūsų buvot laimingesnis?

—Aš mirties ugnyje deginau blogi ir mirtimi kreipiau pasaulį į laimę, į gerį,—kalbėjo budelis.

—Kas pyktį sėja, tas mirtį piauna. Neapykanto ugnyje tu kūrenai mirties ugniakurą ir tu norėjai išbrauti į mirties ir motinos karalių. Motina ir mirtis, tai dvi šio pasaulio hendradarbės, ir tik jos žipo gyvybės, r mirties paslaptį. Tu išimaisi, piktasis pasaulio genijau, todėl pasruvo pasaulis krauju ir ašaromjms. Pasaulis žino savo kelią, o tu norėjai jį pasukti neapykantos keliu, kai pasaulis iš amžinų sutėmų nori išnerti į gerio, tiesos ir grožio platumas.

—Kas tu esi, moterie, kam tu mane taip kaltini?

—Aš esu mirties tikroji sesuo, aš esu motina. Aš gimda, o mirtis mano derlių renka. Mirtis eina duobkasio ir liekanų rinkėjo pareigas, o aš išduodu pasauliui išmėncius ir kvailius, aš duodu dorus ir pasileidėlius, iš mano malonės ateina teisingi ir vagys, iš mano kraujo gimsta meilės kupinai ir galvažudžiai. Aš esu tavo motina, nelauktasis budeli, ir tu mano piktašis genijau, nori išbrauti į mirties ir mano darbo karalių. Čia šio mudvi šeiminingakam. Tu būsi mano ir mano yščiaus gėda, per amžius tave keikls žmonija, ir tu būsi melo, pykčio ir žudymo dyvasia ilgoje žmogaus kėlionėje. Ir tave, kaip ir kitus pikto ir melo, genijus, nušluos laikas, tas tikrasis mūsų darbų ir minčių pasyterėjas ir skirstytojas. Pro laiką mašina tu nepraeisi, prakeikimus sukėlęs, žmogau, ir greičiau šalinkis iš Mirties ir Motinos karalijos!

Moteris pakėlė juodas akis į tekančią saulę, tarsį maldos žvilgsniu sveikindama ateinančią dieną, o žalios skaros kamu mostelėjo budelio linkui, siūblėdama gailyvus oro srove. Ir budelis atgavo samonę.

—Nežudyk, o nežudyk, aš noriu gyventi. Aš jau buvau atleides mirti atostogauti, dvi valandas buvau... Aš leisiu dvi dienas... Ne, aš leidžiu dvejus metus.

—Ne mėska valioj mirtis ir laikas, ir todėl viskas ateina ir praėina. Tu atėjai, pažėrei miri nešančią neapykantą ir pats joje sudegai.

—Nežudyk, aš taip noriu kitaip gyventi!... Aš leisiu mirti du šimtu metų. Nežudyk!

—Aš esu motina—gyvybės šaltinis. Aš esu teisingumas ir gėris, todėl aš tik atleidyti, todėl aš nebūdžiu ir budelių, nes, kas, neatleidižia tam nebus atleista. Tu pats save pražudei.

—Aš leisiu visiems gyventi, kaip jie nori, aš nebebūsiu budeliu, tat pranešk it visas penkis pasaulio šalis.

—Vėlu,—tai tarusi motina—moteris išėjo, palikdama savo kančios budelį. Tarpduryje dar pridūrė:—neapykantos, kaip išverstj gyveninio nieks nesulaikys. Ji žudo visus, net ir jos gimdytojus.

Buvo pusiau dienis, kai visoje šalyje kilo baisiausias skerdynės. Žudė tėvai vaikus, vaikai—tėvus; piliečiai pareigonis, pareigonyš piliečius. Kraujo upeliai išsiliejo užsiliepsnojo sodybos ir miestai. Net jūra išsiliejo iš krantų, tarsį, ir ji neteko kantrybės, nebepakęsdama vyriausiojo budelio žudymo. Jūros bangos pasiekė ir budelio kūną, aušroje nūžudytu jūžusiu savo pavaldinių. Jūros vanduo nutelėškavo į gelmi didžiojo budelio liekanas, o po kelių dienų gausus lietus nuplovė plačios šalies kraują ir pelepus. Tik motinos raudovo savo sūnu, vaikau—savo tėvų, o žilia juodakė bedantė moteris vaikščiojo pajūriu ir sekė pasakas apie bausinį budelį ir gerąją miri, ilgus metus kažin kur atostogavusi, kol šalyje siautė piktoji mirtis. Ir suodė visus:

—Neliūskim, geroji mirtis vėl su mumis, o gimdanti motina niekad nemirs.

LIETUVIŲ RATELIAI

CHICAGOS KRIAUCIAI

Penktadienį, vasario keturiolikta, lietuviai kriaučiai, kurie priklauso prie Amalgamitų unijos 269 ložalo, turėjo mėnesinį susirinkimą Amalgamitų svetainėje, Ashland ir Van Buren. Reikia pasakyti, kad pas Chicagos kriaučius dar jokių permainų nesimato. Maždaug viskas sukasi senomis vėžėmis. Darbų kol kas netruksta, o darbininkų, sako, dar vis pasireiškia trukumas. Mat, senieji kriaučiai pradeda apiešti kriaučių darbą ir gyvnti iš senatvės pensijos, o kiti viens po kito visai išsiskiria iš gyvytų tarpo; naujų gi kriaučių kol kas dar pakankamai neprisirūkina.

Paaukauta šimtas dolerių mirusio unijos prezidento Hilmano fondui. Taipgi pranešta, kad Chicagos žydai, kurie priklauso prie Amalgamitų unijos, suaukavo \$19,000 Europoj išvietintiems žydams. Bet kada lie-

tuvių lokalas paaukavo \$25 tokiam pačiam reikalui dėl lietuvių, tai du Bimbino vėžio ligoniai bandė kiti trikšmą. Taigi matote koks skirtumas tarp žydų ir lietuvių.

Išrinkti darbininkai įrenjama lokalo balių vasario 15-tą dieną toj pačioj Amalgamitų svetainėje. Įvyko smagus kriaučių balius, į kurį atsilankė i. keletas kitataučių. Nors į parengimą atsilankė gana skai-lingas būrelis kriaučių, bet galėjo būti ir daugiau. Mat, daugelis pasipirko tikietus šapose, bet į parengimą patingėjo atsilankyti.

Dar reikia pridurti, kad daugelis lietuvių kriaučių priklauso prie kitataučių lokalo ir jau ištautėjo — ypač tie, kurie serga Bimbino vėžio liga. Betgi kurie atsilankė į lietuvių kriaučių parengimą, smagiai praėdė laiką. — X. Š.

Henry C. Hart, buvęs Komunistų partijos narys, pareiškė Atominės energijos komitetui, kad jis niekuomet nerašės laiško apie komunistų pasisėkimus TVA organizacijoje.

DĖKOJA UŽ RŪBUS

Laiškas iš Danijos, kurio autorė tarp kitko rašo: "Siunčiu Jums didelę padėką už Jūsų dovanotą palta, kuris pateko man, dalinant rūbus Danijoje, ir su Jūsų adresu. "Jūs atvykau 1945 m. Atvažiuavau čia tik su vienais baltinukais ir srknele ir menku švarkučiu. Visu savo rūbus palikau Lietuvoje, išsinešiau tik tiek galėjau panešti. Bet per didelius bombardavimus teko ir tuos pačius pamesti. Kuriuos turėjau apsirengus, tie irgi Vokietijoj, apkasus bekasant, suplyšo ir tik su tais patekau į Daniją. Tad Jūs negalite įsivaizduoti, kaip dėkingi mes esame, gaudami iš gerų amerikiečių lietuvių rūbus. Ačiū labai. "Jūs sušelpojti Salomėja Linertaitė."

Tūkstančiai Amerikos lietuvių gauna panašius padėkos laiškus, kurie prie rūbų prisega savo antraštas. Tai parodo, kaip tremtiniai yra dėkingi ir reikalingi rūbų. Tad, kurie turite nebereikalingų rūbų, nelaikykite juos betiksliai, bet atneškite į BALF apskrities sandelį, 4714 S. Marshfield ave. Rūbai bus pasiūsti vargstantiems tremtiniams Europoje, o jie jums amžinai už tai dėkingi. — E. S.

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

LAIŠKĄ GAVO A. J. MIKOLAITIS, 9 CAROLINE STREET, AMSTERDAM, N. Y.

Labai gerb. p. Mikolaiti. — Šiandien gavau Tamstos malonų laišku, rašytą 1946 metų gruodžio mėn. 14 dieną. Labai ir labai Tamstai esu dėkingas už suteiktas visas žinutes apie save ir apie mano gimines — pusseseres. Čia pat dar šiandien parašysiu p. Striku-lienei didelę užuojautą dėl jos vyro, o mano švogerio, mirties.

vo miela Tėviškėle. Jei ne toji viltis, tai būtų gyvenimas nebeįmanomas. Gyvename sugruptuoli į tam tikrus lagerius. Tas lageris, prie kurio aš gyvenau, yra anglų zonoje, netoli Stadt-hageno miesto, viename vokiečių evakuotame kaime. Čia mūsų lietuvių yra apie 750 žmonių įvairiausio luomo ir išsilavinimo. Yra ūkininkų, darbininkų, valdininkų, mokytojų ir kitokių. Turime savo lietuvišką gimnaziją, pradžios mokyklą, vaikų darželį ir visas kitas įstaigas. Man tenka gimnazijoje kapelionauti. Antras kunigas darbuojasi pradžios mokykloj ir klebonauja tarp savųjų. Kalba apie visuotinę emigraciją ir kitus projektus, bet tikrų žinių niekas neturime, nes tas viskas ne nuo mūsų priklauso. Visi mes norėtume grįžti į savo kraštą, bet kol ten yra raudonieji, nei kaip negalime, nes tikrai atsiderintume mēm jei ne kalėjimuose, tai bent Sibire. Dar viena mūsų laimė, kad jėga bus nevergija grįžti. Su Lietuva jokių ryšių negalima palaikyti ir apie ją nieko absoliučiai nežinome, nes tarp jų ir mūsų yra geležinė siena, per kurią joks gar-sas negali praskambėti.

Apie save ką gi galiu daug parašyti? Nuo 1927 metų likau kunigu ir įvairiose Lietuvos vietose teko darbuotis. Tačiau, antrą kartą užplūdus mūsų kraštą bolševikams, teko bėgti, viską palikus, į Vokietiją ir čia pergyventi įvairiausių dienelių. Kol dar karas buvo nepasibaigęs, mus načiai įvairiausiai vargino. Nežūrėjo ar kunigas ar ne — visus gaudė ir varė prie apkasų ir kitokių darbų. Man pačiam teko keletą savaičių kasti Rytprūsiose apkasus. Taip pat prisijėjo ir į miškus važiuoti medžių kirsti, ir naktimis varydavo javų kultū, ir t. t. Užėjus anglo-amerikiečių kariuomenei ir Vokietijai kapitulavus, mūsų reikalai pagerėjo ir mes visi lengviau atsikvėpėme. Manėme, kad jau greit galėsime grįžti į savo brangią Tėviškėlę. Tačiau reikalai nei kiek nepasitaisė ir vienas Dievas težino kada viškas baigsis. Iš pat pradžių mums buvo nebeįmanoma. Paėmė mus globoti UNR-RA organizacija ir buvome visiška kuo apsauginti. Svarbiausia tai bado ir šalčio šmėkla mums nebegresė. Tačiau kas kart viskas taip susilpnėjo, kad dabar jau visai diržus reikia suveržti. Mus sulvėgino su vokiečiais ir labai mažai ka begauname. Tiesa, Amerikos lietuviai per BALF daug mus sušelpė, bet iki mus tie daiktai pasiekia — mažai kas ir belieka. Taigi dauguma stengiasi kaip nors iš Vokietijos pasprukti ir persikelti į kitus kraštus. Bet tas viskas labai sunkiai einasi. Laimingi tie, kurie turi užjūrį giminių ar gerų prietelių, nes tik jų pagalba gali ten persikelti. Kas gi nieko neturi, tai ir paliekamas Dievo valiai. Kunigams nesunku būti į Ameriką persikelti, tik reikia, kad kas nors pakviestų ir apmokėtų kelionės išlaidas. Be to, reikia, kad ir tenykštis Vyskupas priimtų arba pats asmeniškai pakviestų. Aš kol kas nieko pažįstamų nei giminių neturėjau, taigi taip sau ir sėdėjau. Nenoriu niekam būti našta ir sudaryti kam nors didesnio vargo. Jei atsirastų gerų prietelių ar giminių, būčiau laimingas ir gyvenime šimteriopai atsilygindčiau. Tačiau dabar nedrįstu niekam per daug būti įkirus.

Tai mat kiek daug Tamstoms visa ko prirašiau, bet tikiuos, kad ir Tamstos man tuo pačiu atsilvėginsite ir vėl kai-ka parašysite. Pasimelsiu aš už Tamstas, kad gerasis Dievulis suteiktų įvairiausių malonių ir atlyvintų už visus tuos vargus, kuriuos naklėtė beieškodami mano giminių. Ankščiau aš gyvenau kitoje vietoje, bet jau pusė metų kai tapau paskirtas čia padėti darbuotis vienam kunigui. Taip ir slenka mūsų beviltingos dienos, tarp kurių nesimato saulės užtekant...

Baigdamas linkiu maloniai Tamstos šeimynėlei viso ko geriausio ir prašau perduoti linkinimus.

PADEKAVONE
+
JONAS YANKAUSKAS
Mirė vasario 15 d., 1947 m. ir palaidotas tapo vasario 18, 1947, o dabar ilis Ascension kapines, Waukegan, Ill., amžinai nutiles ir negalėdamas atsikėti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidė jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.
Mes atmindami ir apgalvėdami jo prasišalinimą iš mūsų tarpo, reikiame giliausia padėką dalyvavusiems laidotuviųse žmonėms ir suteikusiems vainikus draugams. Dėkojame mūsų dvasiškam tėvui, Kun. Dambrauskui, kurs atlaikė išpuodingas pamaldas už jo sielą; dėkojame graboriui Lachawicz ir Sūnams, kurie mandagiai patarnaudami garbingai nulydėjo jį į amžiną, o mums palengvino perkeiti nuliūdymą ir rūpesčius, dėkojame Darius ir Gieno American Legion Post ir grabnešiams, taipgi dėkojame giminėms waukegečiams, kurie pasitiko mumis vietinėse kapinėse ir pagalios dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuviųse žmonėms; o tau mūsų mylimas vyras ir tėvelis, sakome: išsėkis šaltai žemėje.
Nuliūdė lieka: žmona Helen Dukė Genovaitė, Brolis Stanislovas.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS KAREIVIŲ ŠIMTINĖ LIETUVOS REIKALUI

CICERO. — Pasiryžimas, gerai norai viską nugalėti. Štai Draugystės Lietuvos Kareivių nutarė sukelti šimtą dolerių Lietuvai gelbėti. Iš draugijos išdo paaukota \$25.00, o per tris susirinkimus nariai sudėjo dar \$77.60. Nebūtų kareiviai, kad nestovėtų pirmoj vietoje.

reikia sukelti. Kaip pavieniai, taip ir organizacijos nelikite nė vienas neprisidėję pagal savo išgalia. Organizacijų Komitetas Lietuvai Gelbėti laiko susirinkimus kiekvieną ketvirtadienį papapijos svetainėje. Ten galite pridurti savo auką.

O kaip su kitomis draugijomis garsiais vardais? Kai kurios jų tik šūkauči moka. Zinome, čia nėra joks kontestas, varžytinė, tai tik geri norai ir šėria širdis Lietuvos aukuru. Aišku kaip diena — dabar arba niekuomet. Lietuvos laisvinimo darbas eina toliau. Amerikos Lietuvių Tarybos proklamacija turi būti išpildyta, ketvirtadalis milijono dolerių

Raudonos Rožės Klubas šaukia nepaprastą susirinkimą sekmdienį, vasario 23 dieną popiet, Liuosybės svetainėje. Susirinkimo tikslas yra organizuoti Bowling jauktą iš pačių narių. Įdomaujantieji tuo lošimu ateikite, nors ir neturėdami pakvietimo. Bus atviras susirinkimas. Komitetas turi planus, prašo visų pritarimo.

SĖKMINGAS JAUNIMO VAKARAS

Pirmadienį, vasario 17 d., Hollywood svetainėn buvo jaunimas. Broliai Motuzai, V. Beleckas, kuris turi eilę filmų liečiančių Lietuvą, jos gyvenimą ir jos vargus, rodė paveiklus jaunimui, kad supažinti jį su Lietuva.

keletas kliūčių dėl svetainės (kuri buvo pažadėta didesnė, o gavome tik mažesniąją dėl techniskų klaidų) ir dėl muzikantų, kurie truputį pasivelino.

Po paveiklų jaunimas palaukė muzikantų, kurie truputį pasivelino atvažiuoti dėl blogo oro, ir turėjo smagų vakarėlį. Šoko polkas, valcus, amerikoniškus šokius, o pertraukose, Lucille S. Shotas vadovaujant, buvo informalus talentų pasilinsminimas (entertainment).

Pasėkmingumas šio vakaro priklauso V. Beleckui už filmų rodymą, Vytautui Beliajui už pasidarbavimą ir Bruno Shotui už darbą kartu su jais. Įžanga buvo veltui. Rengta vakaras tikslu supažinti jaunimą arčiau su viens kitu. Tikrai galima sakyti, kad taip buvo, nes visi draugiški buvo ir gerai susipažino su kitais. Lai tas jaunimas toliau veikia lietuviškoje dvasioje ir lietuviškose organizacijose.

Pirmiausia perstatė Joną Tamuloną ir Bruno Shotą, kurie šoko "Oželį", rodantį kaip du ožiai susipyksta. Taip įdomus buvo jų šokis, kad jie turėjo grįžti dėl "encore". Kadangi Vytautas Beliajus yra jų mokytojas ir tautinių šokių ekspertas, tai buvo jis pakviestas pašokti irgi ir jis šoko "Hindų šokį". Kadangi muzikos neturėta, tai publika buvo instrukuota rankų plojimu taktą palaikyti ir V. Beliajus puikiai impresavo visus su "Hindų šokiu".

Gerbiama publika prašoma atsilankyti ateinantį sekmdienį į Lietuvos Brighton Park Moterų Klubą parengimą. Bus išpildyta graži programa. Dainuos net du chorai, būtent Suvalkiečių Draugijos Choras ir moterų grupė, seniai begirdėta dainuojant. Teko girdėti, kad mokytoja, P. Zabukas, sumokino ką tokio naujo. Atsilankę tai sužinosite.

Muzikas Antanas Giedraitis buvo audiencijoj ir jis vedė visus dainuojant "Kai aš turėjau kaimė mergelę" su "oi", ir po to dainavo savo parašytą solo "Juozo Bėdos"; kuriniui pritarė Keistučio Choro nariai, kurie radosi svetainėje.

Brighton Parko Moterų Klubas yra vertas paramos, ba ir jis prisideda su parama labdaringų darbų. Nors klubas yra nedidelis, bet laikosi tvirtai ir aukoja, kur reikalas yra, pagal savo išgalia.

Publika visa gavo progą šokti tautinius šokius "Koja, koja" ir "Malūnelis"; nors nemokėjo, bet po poros ratelių visa publika šoko puikiai. Jaunimo vakaras buvo tikrai pasėkmingas, nors ir pasitaikė

Brighton Parko Moterų Klubas yra vertas paramos, ba ir jis prisideda su parama labdaringų darbų. Nors klubas yra nedidelis, bet laikosi tvirtai ir aukoja, kur reikalas yra, pagal savo išgalia. Bus smagus vakaras — dainos, šokiai, skanūs valgiai ir gėrimai. Publika prašoma nesivėluoti, būti laiku ir parenti klubą. Komisija deda visas pastangas svečius priimti kopuikniausiai. — M. Tverijonas

Redakcijos klaida

M. Kumpikaitė, J.A.V. pilietė, Baltijos Universiteto Ham-burge studentė, apsisutoje ne pas tetą Mrs. B. Pepper, 2536 W. 68th St., Chicago 23, Ill., bet pas krikšto tėvą, Mr. L. Ruibi, 7130 So. Maplewood ave., Chicago 29, Ill.

Šokiai Su Dovanomis

Puikūs šokiai įvyks šeštadienį, vasario 22 dieną, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Pradžia 8 val. vakaro. Įžanga visiems dykai.

Ta vakarą bus išdalinta dykai 25 poros Nylon pančiaku. John Wall yra kandidatas į Aldermanus 11-toje Wardoje. Jo draugai sako, kad jis tikrai bus išrinktas aldermanu 11-toje vardoje. Rinkimai antradienį, vasario 25 diena. Nuvykite į šokius, pasišoksitė, susipažinsite su John Wall ir gal dar gausite dovanų Nylon pančiakas.

Brighton Park Moterų Klubas Turės Parengimą

Įvyks sekmdienį, vasario 23 d., Hollywood svetainėje

Gerbiama publika prašoma atsilankyti ateinantį sekmdienį į Lietuvos Brighton Park Moterų Klubą parengimą. Bus išpildyta graži programa. Dainuos net du chorai, būtent Suvalkiečių Draugijos Choras ir moterų grupė, seniai begirdėta dainuojant. Teko girdėti, kad mokytoja, P. Zabukas, sumokino ką tokio naujo. Atsilankę tai sužinosite.

Prasidėjo Gavėnia

Vakar (trečiadienį) buvo penlenų arba pirmoji gavėnios diena. Iš ryto daug maldininkų vyko į bažnyčias. Gavėnia — pasninko laikas, bet čia Amerikoje pasninkavimas mažai jaučiamas.

kėjimus mano sesutei Striku-lienei ir Mikolaitienei, nes joms parašysiu kitokiu keliu ir gal jos vėliau gaus. Reiškiu pagarbą ir padėką. Kun. X.

Banditas Pašovė Taksikebo Vairuotoja

Naktį į trečiadienį pasažierių pašovė į nugarą taksikebo vairuotoją Frederick Millerį, 1347 Washburne avenue, ir atėmė iš jo \$17. Holdapą banditas padarė prie Roosevelt ir Throop gatvių.

URBA Gėles Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF 5866 arda 5879

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST
Tel. YARDS 7308

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142
★
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109
CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VILOSE Miesto DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 LITUANICA Ave. YARDS 1138-1139
Ties kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčių arčiau Jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIASIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727
DYKAI KOPLYČIOS VILOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI
Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos
Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
★
TURIME KOPLYČIAS VILOSE Miesto DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419
I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781
MAŽEIKA IR EVANS (Evanauskas)
3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139
6845 SO. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099

LACHAWICZ IR SŪNAS
TEL.: CANAL 2515 PULL. 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.
L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908
J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

KAS YRA SKRYNINGAS

(Tęsinys)

Tai neteisings ir neteisėtus požymis, kuris atima DP statusą.

Iš principo teisinga yra išskirti iš DP repatriantus, Vokietijos piliečius, kolaborantus... Tačiau tenka konstatuoti, kad šie požymiai dažnai buvo taikomi žmonėms, kuriems jie tinka tik raidiškai, bet ne iš esmės.

2. Repatriantai. Pabaltijoje buvo dvi repatriacijos, 1939 nepriklausoma Latvija ir Estija susitarė su Vokietija vykdyti tose dvejose valstybėse gyvenančių vokiečių repatriaciją. Tai laisvų kraštų laisvas susitarimas, laisvas žmonių apsisprendimas. Lietuva tokios repatriacijos sutarties neturėjo. Antrą syk repatriacija buvo 1941 m., kada susitarė Vokietija su Sovietų Sąjunga, Pabaltijį okupuosią, repatriuoti vokiečių tautybės žmones iš Lietuvos ir likusius iš Latvijos ir Estijos. Čia jau ypatingos sąlygos: susitarė ne Lietuvos vyriausybė su Vokietija, bet okupantas ir okupanto persekiojimo grėsmėje buvo vykdoma repatriacija. Pirkdami dokumentus, su vokiečiais "repatriavo" į Vokietiją apie 30,000 gryniausiu lietuvių; "repatriavo" tam, kad išvengtų žinomo likimo, kad išgelbėtų šeimos narius, jau sėdintius sovietiniuose kalėjimuose. Daugumas pakliuvę į Vokietiją Vokietijos piliečių negavo ar nepriėmė, o buvo ir tokių, kurie gavę formaliai atsisakė ir grįžo į Lietuvą slapta, kai tik bolševikai pasitraukė. Taigi ši lietuvių kategorija galima tik raidiškai laikyti repatriantais, bet iš esmės jie joki repatriantai. Teisinga buvo išskirti iš DP tikruosius repatriantus, bet neteisinga su jais painioti lietuvius, kurie Vokietijos piliečių nebuvo priėmę ir negalėjo prisiimti. To nebuvo per skryningą padaryta. Rezultatas: daug lie-

tuvų, kai kurie net rezistencijos prieš nacizmą dalyviai buvo išmesti iš DP ir prievarta įjungti į vokiečių bendruomenę. Lyg amerikiečių karinė vadovybė būtų suinteresuota didinti vokiečių tautą mažos naikinamos lietuvių tautos sąskaita.

3. Klaipėdiečiai. Su vokiečiais, kaip ir tariamieji repatriantai, buvo suplakti ir klaipėdiečiai. Vokietijos piliečio titulu. Klaipėdiečiai klaipėdiečiams nelygūs. Tie, kurie buvo Klaipėdėje 1939 m., tuo metu, kada Klaipėda buvo atplėsta nuo Lietuvos ir įjungta į Vokietiją, teisiškai yra Lietuvos piliečiai. Aljantai juk visas Hitlerio aneksijas ir jų teisinius padarinius anuliuo. Taigi Klaipėda grįžo prie Lietuvos ir anos kategorijos klaipėdiečius laikyti vokiečiais ir Vokietijos piliečiais yra lygu pačių aljantų tautą laužyti. Lietuviams tai didelė skriauda, nes daug lietuvių Klaipėdos krašto vadu, kurie nacių buvo persekiojami, iškelti iš Klaipėdos krašto į Altreichą ar kankinami koncentracijos stovyklose, dabar prievarta verčiami vokiečiais.

Aljantų pastangos atnešti laisvę davė priešingus rezultatus: tai, ko nedarė su tais žmonėmis nei Hitleris (nevertė jų būti vokiečiais), padarė amerikiečių karnės vadovybės skryningai.

4. Vokiečių kariuomenėje tarnavę. Ši sąvoka šiandien taip pat neaiški kaip demokratija, rašizmas, karo kurstytojas... Iš esmės vokiečių kariuomenės dalyviais tegali būti laikomi Vokietijos piliečiai arba kitų kraštų žmonės, savanoriškai stoję jiems tarnauti. Žinia gi, kad vokiečiai, okupavę svetimus kraštus, vienur mėgino geruoju suorganizuoti tautinius SS legionus, kur tai nepasisekė, prievarta gaudė vilko į vokiškas uniformas ir siuntė daugiausia ne tiesioginę karo tarnybą, bet į

vadinamą pagelbinę — Luftwaffe, transportą, sargybas. Šios rūšies kariuomenė — argi ji kariuomenė. Tai faktiškai civiliai belaisviai. Lietuva su Lenkija buvo vienintelės iš tų okupuotų kraštų, kur radikaliai pasipriešino SS legiono idėjai, ir Lietuvoje vokiečiams nepasisekė tokio legiono suorganizuoti. Užtat juo žiauriau ir brutaliau puolėsi prievarta gaudyti lietuvių vyrus. Taip atsirado daugumas Luftwaffe ar transporto darbuose Vokietijoje, Norvegijoje, Austrijoje, Prancūzijoje. Savanoriškai įstojusių į vokiečių kariuomenę lietuvių buvo labai mažai.

Nedaryti skirtumo tarp vokiečio kario, savanorio svetimšalio ir prievarta sugauto svetimšalio yra didelė neteisybė ir skriauda. Skriauda, nes tie nelaimingi vyrai dvigubai prievartaujami: pirma Hitlerio, dabar skryningo komisijų... Ar Elzas Lotaringioj sugrobtį prancūzai nebuvo tokie pat vokiečių kariuomenės dalyviai, kaip lietuvių, o betgi skirtingai su jais elgiamasi!

5. Kolaborantai. Ši kategorija yra teisingas pagrindas nepripažinti DP teisių, tačiau praktikoje vartotas jos turinys daugiau nei keistas: darbas amunicijos fabrike, darbas pienuose, šoferiavimas, tarnyba geležinkelėje, lėktuvų fabrike, tokis pat užsiėmimas kaip Lietuvoje, geras valgymas, privatus gyvenimas, nieko nedirbimas... Kad šito turinio, spraudžiamas kaip Lietuvos piliečių, nonsensas būtų akivaizdus, užtenka prisiminti tik du dalykus: ar tremtinys laisvai galėjo pasirinkti darbą, ar jį skyrė "Arbeitsamtas" bei tie, kurie tremtinių buvo atvežę? Ar prancūzų, anglų, amerikiečių, rusų belaisviai, kurie buvo įjungti į vokiečių karo pramonę, yra taip pat kolaborantai?

Kuris dirbo — stiprino vokiečių pramonę, taigi kolaborantas! Kuris nieko nedirbo, buvo vokiečių taupomas, taip pat kolaborantas! Maždaug panašų į praktines išvadas iš atsakymų į aną biblinį klausimą: ar reikia mokesčius mokėti cezariui? Ir taip bloga ir antraip.

Keistą turinį davus kolaboranto terminui, skryningo rezultatas — daug nekaltų žmonių apkaltinti ir išmesti ne tik iš DP, bet atimtas jiems ir geras vardas, o tikrieji kolaborantai sėdi sau UNRRAs ar dar aukštesnėse tarnybose, nes toki visada moka prisitaikyti prie jėgų turinčiųjų.

6. Atvykę prieš 1944, be dokumentų ir kt. O tie, kurie buvo sugauti 1942, 1943 ir atgabenti darban, — kaip jie galėjo būti atvykę į Vokietiją ne anksčiau per 1944? Vadinasi, jie baudžiami už tai, kad jie buvo prievarta atgabenti anksčiau. Tai viena grupė. O kita — 1940 slapta pabėgę į Vokietiją, pasukę slapta grįžę, kai bolševikai buvo pašalinti — ar jie tuo buvo parodę savo simpatijas vokiečiams, o juo labiau, ar vokiečiai jiems rodė savo palankumą?

O dokumentų neturėjimas? Taip, dokumentai reikalingi. Tik ar žmogui brangiau dokumentai ar gyvybė? Kad galėjo likti be dokumentų ir į juos ranka numoti žmonės, kurie buvo gaudomi, kurių dokumentus paimdavo, kad iš darbo nepabėgtų, kurie buvo bombarduojami ir gelbėdavo pirmiausia gyvybę — ne dokumentus, — to negali suprasti tik žmogus to laimingo krašto, kuriaune gyvenimo nepalietė nė viena bomba, nė vienas okupantas nebuvo įkėlęs kojos...

Skryningo davinių analizė leidžia tvirtinti:
a) požymiai, kuriais atsižįjami mi DP, be aiškios precizijos, lengvai duodasi piktnaudžiamai, o svarbiausias požymis (zonos keitimas) yra iš principo neteisingas;
b) nuostatai taikyti prokrus-tiškaai, tremtinius dedant į standartinės formos ir liejant naujos laidos DP;

(Bus daugiau)

LAIŠKAS IŠ FLORIDOS

GAVO JUOZAS MARKUS, 22 EAST 18th STREET; RASO JOSEPH STRUMSKIS IŠ SPARR, FLORIDA

Gerbiami draugai, Juozai ir Magdalena: Sveikiname Jus, linkėdami la- bų dienų ir velydami sveikatos ir visko gero Jums. Jau antri metai kai mes čia gyvename farmoje. Praėjusi žie- ma buvo pusėtinai lietinga, tat fermeriams labai daug nuostoi- lių padarė, ir mes visai mažai ką gavom iš farmos. O darbo tai turėjau užtektinai. Šiuo lai- ku aš dirbu garaže, Ocala mie- ste, vienuolika mylių nuo mū- su.

Mes gyvename arti vieškelio, taigi autobusu nuvažiuoju į darbą. Šiuo laiku mažai lija ir šilta. Abenai klimatas Florido- je geras. Mes išsiuntėm Jums 14 dienų šio mėnesio bušelj apel- sinų ir truputį riešutų įdėjom.

Kaip Jūs, Juozai, sveikata ir Magdaleno? Ar ji tebedirba toj pačioj saldainių dirbtuvėje? Ar nuvažiuojat į Bridgeportą, į parengimus? Čia pas mus nėra jokių parengimų. ba nėra nė lietuvių. Už 100 mylių nuo mūsų yra keletas lietuvių. Mes norėtumėm, kad atvažiuotų daugiau lietuvių čia apsigyventi.

Čia nėra tiek darbų, kiek Chicagoje, bet kas nori, tai su- siranda ir darbą. Aš ir kalbos nemokėdamas uždirbu \$50 sa- vaitei. Tai visai nedaug, tačiau kai ant farmos gyvename, tai labai mažos išlaidos.

Magdalena, kai turėsi atostog- as, atvažiuok su Juozu pas mus ūky pagyventi. Jeigu kas norėtų daugiau žinių apie Flo-

DEL RAUMENŲ SKAUSMU GAUK PAIN-EXPELLER nuo 1867 metų... patikimas šeimos tepalas

Ir Vėl Išrinkim HUGH B. CONNELLY Aldermanu 11-to Wardo RINKIMAI VASARIO 25 DIENA

Prašo Lietuvių Organizacija Hugh B. Connolly ant Aldermano dėlto, kad jis yra geras mūsų Wardo šeimi- ninkas, lietuviams labai prielankus, todėl ir vertas mūsų visiškios paramos — balsų.

S. P. MAZEIKA, Prezidentas
LT. ANTON PAULUS, Vice Prezidentas
ANTHONY GUDAITIS, 2-ros Vice Prezidentas
ANTHONY STASIULIS, Sekretorius
FRANK WODAT, Izdininkas

WATCH SAVINGS GROW!

5 Yrs.	10 Yrs.	15 Yrs.	20 Yrs.
\$5 mo.	\$300	\$600	\$900
10 mo.	600	1200	1800
25 mo.	1500	3000	4500
50 mo.	3000	6000	9000

Plus Earnings Paid on Savings

FOR THAT HOME ALL YOUR OWN

You'll Need Money For the Down Payment -

Many ambitious couples are saving here to become future home-owners, soon as they've accumulated the down payment needed. Any convenient amount opens your insured savings account at this Association. The chart will show you how much you need to save.

KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
JOS. M. MOZERIS, Sec'y
3236 SOUTH HALSTED ST.
TEL. CALUMET 4118

SAVE WITH A PURPOSE — SAVE ON A PLAN

A. L. D. D. NARLAJ
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—9
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 r 6—8
Prmadieniais tik nuo 2—4 r
Namų Tel.: FULLMAN 1193
Namų Tel.: FULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 ki 3 popiet, 6 ki 8 vak.
Telefonas SELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIŲ PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12, 2—4 ir 6:30—8:30
Prmadieniais tik nuo 2—4 r
6:30—8:30, šventadieniais: 11—12

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. išimant Seredos, Subatos
vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 5449
Bezdencija, HEMLOCK 3224
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro.
Trėc. ir Šėstad. tiktai susitarus.

GROVEHILL 4020 (Ofiso ir Rezid.)
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 pp. ir 6 iki 8 v.
(Trėc. ir šėstad. pagal sutartį)

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso Valandos: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. Šėstad. nuo 2-4 p. p.
Trėc. ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Res. Tel.: VIRGINIA 2421

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 WEST 63rd STREET
VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki
4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro. Išskir-
tiant Trečiadienų ir Šėstadienų
vakarus.
Ofiso Tel. GROVEHILL 5213
Rezidencijos Tel. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th St.
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet. 6:30—8:30
vakarais. Trečiadienį pagal sutartį

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepia —
šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečia-
dienio vakarais ir sekmadieniais
pagal susitarimą.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. Hudson 2096
OFISO VALANDOS:
9:30—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas

Daktarai Žilviai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoj Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jeji neatiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmad. nuo 10 val. iki 12 diena

AKIU SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikas
jūsų garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Falgengina akijų žėmpimas, kuris
esti priėžastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba apėtimimo, nervu-
tumo, skaudama akijų karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę
Prirėngia teisingai akinius. Visu-
se atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodancia ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akijų color blind.
Seredomis uždaryta, o Nedėlioj
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak
pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinių. Kainos pigiau kaip
pirmiau.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius
Kreivais Akis
Ištalso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

NUO UŽSISENĖSŪJŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU. AT-
VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir naktimis
miegoti, nes jų užsiseņėjusios žai-
dos niešti ir skauda. Kad pašalinti
tą niežėjimą ir skaudėjimą senų
atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite
LEGULO Ointment. Jų gydymas
ypatybės palengvins jūsų skaudėji-
mą ir galėsite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
stabdō džiūvimo odos ir perplėsimą
tarpšėričių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstancios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gy-
duolės nuo visų išvir-
sinių odos ligų. LEGU-
LO Ointment suteiks
jums pagalbą nuo nu-
vargusių, perstatų ir
niežiančių kojų. Legulo
Ointment yra parduoda-
mas po \$1.25 ir \$3.50. At-
siųskite Money Orderį
LEGULO, Dept. J
4847 W. 14th Street
CICERO 50, ILL.
Arba atvykite į vaistinę
STEM PHARMACY
4847 W. 14th St., Cicero 50r, ILL.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškomis užlaido-
mis ir Hollywood'o
sviesomis, DARBAS
garantuotas,
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

SOPHIE
BARCUS
RYTINĖ RADIO
VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias
muziką ir kitus idomius
pranešimus.

Garsinkitės "N-nose"

CHICAGOS ŽINIOS

Trijose Valstijose Biliai Prieš Unijas

Arkansas valstijoje atstovų rūmai ir senatas priėmė bilijų atkreiptą prieš vadinamą uždarytą šapą — closed shop.

Tennessee valstijoje senatas priėmė bilijų prieš uždarytą šapą; numatoma, kad ir atstovų rūmai jį priims.

Georgia valstijoje senatas priėmė du bilijus, kurie draudžia uždarytos šapos kontraktus. Panašūs bilijai yra ir tos valstijos atstovų rūmuose, ir atrodo, kad jie priims juos.

Du Žmonės Žuvo Gaisre

Gaisras kilo name adresu 4726 Federal street antradienio vakare. Žuvo dėl jo Edward Adams, 50 metų paliegėlis, ir ponia Mary Plant 54 m. Abudu buvo juodveidžiai. Ugnis nuostolių turtui padarė \$1,500. Kaip manoma, gaisras kilo nuo perdaug įkaitusio pečiaus.

Rado Nusišovusi

Rastas nušautas kambary, kuriame gyveno, Anthony L. Cullen, 40 metų, 2102 W. 59th street. Amatu jisai buvo spaus-tuvininkas ir dirbo Container Corporation of America spaus-tuvės darbe. Atrodo, kad jis papildė saužudystę. Sako, jis turėjęs vedybinio gyvenimo nesmagumą ir dėl to krintosi.

Ieško Prapuolusia Moterį

Policija ieško ponią Olga Cirney, kuri gyveno adresu 5131 So. Whipple st. Ji apeido namus vasario 9 dieną ir nuo to laiko nepasirodė. Jos vyras, James Cirney Jr., sako, kad moteriškė apeido namus, įvykus šeimynoje nesupratimui. Moteriškė išeidama pasiėmė \$1,500 pinigų.

Išgelbėjo Vaiką Nuo Pluderiuojančio Ledo

Pusseptintų metų Johnny Sheils, 1337 Touhy ave., praėjusį antradienį sumanė pažais-ti prie ežero. Bežaisdamas nę nepajuto, kad jau plaukia ant ledo šmoto apie 30 pėdų nuo kranto.

Tačiau jo padėti pastebėjo ponia Edward McCormick, 1220 Chase street. Ji davė žinią apie tai policijai.

Policininkai Richard Bourke ir Robert Callahan numetė vaikui virvę. Šis virvę pagavo o įsispyręs į ledą laikėsi, o policininkai traukė ledą ir jį kranto linkui.

Visai prie kranto vaikas traukimo neatlaikė ir įsido į vandenį. Policininkai betgi jį ištraukė į krantą, tiesa, sušlapusi.

Vaikas ilgai atmins savo prietykį.

Šeima Išvažiavo, Mokykla Užsidarė

GREENFIELD, Ill. — Arti šio miestelio yra Pinoak mokykla. Ją lankė keturi pp. Collins šeimos vaikai. Toks ir tebuvo mokyklos auklėtinių skaičius.

Pastaruoju laiku Collins šeima apeido kalbamą apylinkę, taigi ir Pinoak mokykla užsidarė, neturėdama mokinių.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

KEISTUTIS CHORUS MELODIES

"Tegul skamba, mūsų dainos Po šalis plačiausias..."

And so it was with our songs; we sang them in far off Gary, Indiana, this past Sunday where a commemoration of the Independence of Lithuania was held. The program consisted of the songs rendered by the chorus, each well polished up; songs sung by the men, Johnny Tamulonis, Robert Treonis, Vincent Samaska, Bruno Shotas and Anthony Petrokas. In one of the numbers Vincent Samaska did a solo part and he sure surprised all with it. The men received a great applause!

Albina Sliozis and Aldona Klemka did a version of Americanized Lithuanian telephone conversation between two "bobites" who had nothing to do but "gab" on the phone. They rendered many a laugh.

Director Anthony Giedraitis sang three solo numbers which sent the applause ringing through the crowd so that an encore had to be forthcoming despite the many bows he took. His brother Edward Giedraitis joined him on the second half of the program in a duet which also went over big. Their voices blend so well they seem to melt into the ears of the listeners, then touching their hearts.

The trip out to Gary and back was fun. Yep, Bob Treonis sort of got lost and raved for about ten minutes upon his arrival at the destination inasmuch as he passed the place up several times. Even director Giedraitis would have got lost if it weren't for the "toot-toot" of the Sliozis' car.

About the best trip was made by Julia Sacauskas with her passengers. Yippee!! It takes a woman each time.

The Valentine party last Thursday was a roaring success with many old faces present. I hope these old familiar faces are seen tonight also.

The success of the party, as far as I could determine, is due to Vincent Samaska and our "blondike" Ruth Strubas. There was dancing, refreshments, choosing of Queen and King, and fun galore. The Valentine King and Queen were chosen somewhat different this year. They had to find the hidden hearts, which were strewn about the hall, in corners, windows, etc. The Valentine Queen: Aldona Klemka. The Valentine King: Bruno Shotas.

More fun was had by many members Monday evening when they came to the evening planned strictly for the youth. There they saw movies about Lithuania, before, during, and after the war, and life of the Lithuanians. Afterwards, there was dancing plus informal entertainment. It was a great evening.

I'd like to go on, but I've got to cut this today, so, come one, come all to rehearsal tonight at Hollywood Inn, 2417 West 43rd Street, at 8:00 P.M.

Eksplozijoj Žuvo 1, Sužeisti Penki

Chicago Surface Lines garaže, 2141 W. Grand avenue, buvo susirinkusių maliavos dūjų. Jos eksplodavo, uždegto elektrinės pielyčios kibirkštis. Nelaimėje žuvo vienas asmuo, Everett Balzer, 33 m., 2301 Warren blvd. Kiti penki darbininkai buvo sužeisti.

MŪSU "NAUJIENOS", tai MŪSU GYVENIMO VEIDRODIS

Trylika žmonių buvo užmušta ir keturiolika sužeista, kai South Shore elektrinis traukinys sudaužė busą netoli nuo Michigan City, Ind.

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

LAIŠKĄ GAVO DAN GRYBIN, 6157 SO. MOODY AVENUE, CHICAGO 38, ILL.

1947-1-8

Ponui Grybinui:

Prieš keletą dienų gavau Jūsų laišką — dėkui. Labai džiuguosi, kad laisvajame pasaulyje yra žmonių 'besidominčių mano pavarde. Mano adresas į konsulatą nuvežė, turbūt, kun. Končius; aš tuomet dar buvau UNRROS stovykloje Kaselyje lietuvių gimnazijos mokytojas. Kunigas Končius mus aplankė ir užsirašė, kas kokių giminių turi Amerikoje. Aš buvau nurodęs mano mamos brolių Juozą Endriukaičių ir Jus. Aš esu Broniaus Grybino sūnus. Jus žinau tik iš pasakojimų, kad Jūs esate mano krikščionis tėvas (požius) ir t.t. Labai gerai žinau Jūsų brolius Lietuvoje Petrą ir Pijūšą ir seseris Agutę ir Antosę. Jie gyvena susitvarkę labai gražiai, ypatingai Petras.

Apie Lietuvą pasiekiančios mus žinios yra baisios. Apie 30% lietuvių išvežta į Sibirą ir šiaurės Rusijos sritis. Nors karas jau pasibaigė, bet teroras ir mirtis Lietuvoje dar tebesiaučia ir mes sugrižti ten negalime.

Dabar lietuviai Vokietijoje. Aš žinau apie lietuvius tik amerikiečių ir anglų zonose. Jie visi gyvena stovyklose. Gyvenimas stovyklose neramus ir nevenodas. Maitinamės kalorijomis. Suaugęs žmogus gauna apie 2,000 kalorijų dienai. Jau nuo praeitų metų vasaros stovykloje vyksta skringiniai (tikrinimai). Mat, lietuvių tarpe ieškoma karo nusikaltelių. Ar nejuokingai atrodo: Papenas, Schaktas ir kiti Karo Teismo išteisinami, o prievarta atvežtas lietuvis, uždarytas už spygliuotų vielų, maitinantis supuvusiais kručkais, vokiečių spardytas ir muštas, dirbęs bauriausiu darbus kalkių fabrike, randama karo nusikaltelius arba vokiečių draugų ir skringingo komisijų iš UNRROS stovyklų pašalinamas ir vėl atiduodamas vokiečiams. Didžiausia iš stovyklų pašalinimo priemonė yra zona. Nustatyta, kas į UNRROS stovyklas atvyko iki rugpjūčio 1 d., tai gerai, o kas po rugpjūčio 1 d., blogai, ir tie visi iš stovyklų pašalinami. Bet niekas neklusnia nelaimingo lietuviu, ar jis žinojo, kad buvo toks patvarkymas, ir niekas nekaltina UNRROS perraigūnų kam jie, priimdami iš stovyklų žmones, šito neišsiaiškino, bet dabar iš stovyklos išmeta ir atiduoda vokiečiams, badui ir lėtai mirčiai.

Aš niekad net išvaizduoti negalėjau, kad pasaulio galin-gieji tiek daug kalbėtų apie žmogaus teises, steigty žmo-

gaus teisėms ginti įvairius tribunolus ir tuo pačiu patys tą žmogų taip būriauri terorizuotų ir sudarytų tokias moralines gyvenimo sąlygas, kad žmogus pats savo noru pasirinktų mirtį arba kalėjimą, kad tik kaip nors pasiliuosuotų nuo to perpildyto klastos ir apgaulės gyvenimo. Stovykloje, kurioje aš gyvenau, skringingo komisija išmetė ir atėmė UNRROS globa 42 nuošimčiams lietuvių. Virš 30 nuošimčių pašalinta dėl vadinamos zonos. Visi jie išvežti pas vokiečius, prie 20 laipsnių šalčio gyvename nekūrenamose patalpose, maisto gauna 1,550 kalorijų dienai, verčiami dirbti miškuose ir prie griuvėsių valymo darbo, apsi-rengti neturi kuo, o uždirba tiek, kad apmokėję nuomą už šaltą kambarį ir išpirkę maisto kontelę, rūkalų kortelės jau neturi kuo išpirkti.

Labai sunku ir aprašyti koks sunkus lietuvių gyvenimas Vokietijoje. Jums amerikonomams tai visai negalima suprasti. Tai aš mačiau iš kunigo Končiaus, kad jam mūsų gyvenimas buvo nesuprantamas.

Jau labai daug prirašiau. Jei labai neapsunkinčiau, aš norėčiau Jūsų paprašyti, kad užsakytumėt Amerikoje einančius lietuvių laikraščius "Naujienas" ir "Dirvą".

Baigsiu. Linkiu Jums viso geriausio. Jei galite prisiuskite man savo šeimos fotografiją. Laukiu ilgesnio laiško.

Kūboj ginčus tebesprendžia dueliais

HAVANA, Kuba, vas. 18 d. — Vakari senatorius Eduardo Chillis ir buvęs ministeris Inocente Alvarez pažeistą garbę atitaisė kardais.

Duelis vyko miesto centre, abu kovotojai buvo sužeisti, vienas į petį, o antras į alkūnę. Teisėjas pareiškė, kad ginčas išspręstas, garbė atitaisyta.

Kūboje (duelis uždraustas, bet kartas nuo karto ministeriai ir karininkai griebiasi šios priemonės.

Nori pakenkti J. V. britų santykiams

LONDONAS, vas. 17 d. — Pastebėta, kad paskutiniu metu sovietų propagandos agentūros stengiasi pakenkti geriams J. Valstybių ir britų santykiams.

Maskvos radijo stotys, "Tass" ir sovietų ambasados paruošė "informacijos" biuletiniai yra nukreipti šia kryptimi.

Tvirtinama, kad Molotovo protestas prieš "fašisto Dean Achesono pareiškimus" yra padarytas su tais pačiais tikslais.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia
HANDY MEN
Geros Progos

Pagelbėti prie namo apžiūrėjimo. Patyrusių arba nepatyrusių. GERAS MOKĖSTIS Nuolatinis darbas. ATEIKITE ŠIANDIEN! **YELLOW CAB CO.** 57 E. 21st St.

REIKIA **MOLDERS** Darbas **MAGNESIUM FOUNDRY** 6 darbo dienos savaitėje.

A. F. of L. Mokėstis aukščiausias. **HILLS-McCANNA CO.** 3025 N. Western Ave.

REIKIA PATYRUSIO SIUVEJO prie pataisymo ir prosyjimo darbo. **ANTON KALIKAS,** 4554 So. Paulina St.

REIKIA DIRBTUVĖS **DARBININKŪ**

Nuolatinis darbas su automatišku algos pakėlimu, 89c į valandą pradžiai, 5c extra už naktinį darbą, patyrimo nereikia, dirbame viršlaikį.

John Wood Manufacturing Company, Inc. 4435 S. Western Blvd.

MES IEŠKOME atsakomingu, patikimų **VYRŪ,** kurie nori gero ir pastovaus darbo.

Tokių, kurie netingi dirbti darbo, kuris turi būti padarytas. Darbas yra—operuoti stokeriu kurenamą pečių, taigi lengvas dženitoriaus darbas. Turi žinoti kaip prižiūrėti šviesas kartas nuo karto. Yra kai kas pataisyti. **GEROS DARBO VALANDOS. RANDOLPH 4715**

CABINET MAKERS \$1.25 į valandą. Bernalčiams 80c į valandą. 48 valandų darbo savaitė. **PASTOVUS DARBAS.** **The Adler Jones Co.** 521 SO. WABASH.

REIKIA TROKŲ DRAIVERIŲ IR **PAGELBININKŪ.** Turi turėti Scavenger patyrimo. Algos skalės, plus bonus. Atsiskaitė 4545 Cottage Grove. Mr. ROBINSON.

NEON TUBE BENDER — A-1. Geras mokėstis Gera proga. South Line Neon Electric Co., 5765 South Wentworth.

COMPOSITOR — Puikiausias mokėstis ir geros darbo sąlygos. Tikama žmogų laukia ateitis. 5750 Ellis Ave. MR. TROUT.

LINTYPE OPERATOR Puikiausias darbo sąlygos. 5750 Ellis Ave. MR. TROUT.

REIKALINGA operatorka prie bovelinių suknelių ir bilizijų darbo. Patyrusios dirbti prie suknelių. Geras atlyginimas; pastovus darbas **LIPSON BROS.** 310 W. JACKSON.

FOR RENT—IN GENERAL Bendrai—Rendai

TURIU TRIS KAMBARIUS. Tinkami materialai su mažai arba be furniūsių. Pigi renda. J. J., 826 W. 34 St.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Parduvimui

MODERNIZUOKIT Savo Virtuve arba Bathroom su Steel Wall Tile kambaris 5x7, 5 pėdų aukščio \$84.00. Sudėsiame—Kreditais. **HEMLOCK 3200** Pasirinkimas gražiausių spalvų.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

Ar jūs ieškote gero uždarbio ir saugumo?

THE TELEPHONE COMPANY TURI KELETA DARBŲ **DŽENITORKOM**

Uždirsite 72½c. į valandą iš pat pradžios 77½c. į valandą po 3 mėnesių 82½c. į valandą po 6 mėnesių

Valymo darbas moterim visose miesto dalyse

Darbo valandos: 5:30 po pietų iki 12 nakties.

ATSISAUKITE:

Illinois Bell Telephone Company EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN STREET FLOOR 309 W. Washington St.

Smart Girls

Like to work in the friendly atmosphere

of **MOTOROLA**

The Best Radio Job in Town

Starting Rate 83c With Experience, 94c Automatic Raises to **\$1.04**

4545 W. Augusta Blvd.

REIKIA **OPERATORS PRESSERS**

Darbas didelėje, švarioje, oringoje skalbiamy suknelių siuvelykloje. Aukščiausias uždarbis garantuotas. Dienomis arba naktimis darbas. Taipgi reikia nenatvurstvus merginų lenavam dirbtuvės darbu.

TABIN-PICKER & CO. 4119 BELMONT AVE.

REIKALINGA VIDUTINIO amžiaus moteris restorano ir taverno darbu. Patarnauti prie stalu. 2023 So. Throop St., HAYmarket 9720.

REIKIA MILLINERS — patyrušty ir mokinių, mokačių dūjavimo darbu. Rankomis padarytos uniform kepuraitės. Pastovus darbas ir geras atlyginimas; 5 dienų darbo savaitė. De Jean Millinary, 55 E. Washington, Room 501.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

GROSERNĖ IR MĖSOS krautuvė parduvimui. Gyvenimi kambariai užpakalyje. Pajamu virš \$2,000 į mėnesį. Kaina \$2,500. 4551 South Heritage Avenue.

PARDAVIMUI GROSERIO krautuvė, 33 ir Halsted St. Up-to-date moderniški įrenginiai, gyvenimi kambariai užpakaly su visais rakandais. Parduos pigiai. **GORDON REALTY CO., Tel. YARDS 4329.**

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos

PASKOLINSIU NUO \$1,000 iki \$4,000 ant pirmo morcižio ant namo ne didesnio kaini \$10,000. 4% be komišeno. Atsiskaiti Box 2959, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

TO RENT—WANTED Ieško Renduoti

LIETUVIŲ ŠEIMA iš 5-kių suaugusių ieško 5-6 kambarių buto su centraliniu apšildymu. Nuomininkai sugyvenami ir patstovūs. Reikalinga iki 1 d. balandžio. Turintieji ar žinantieji prašome pašaukti SEELEY 5876 po 6-tos val. vakaro.

FARMS FOR SALE Ukiai Parduvimui

PARDAVIMUI 3 gražūs boy plow arkliai. Ramūs ir gero užsilaikymo. Taipgi arkliais traukiamas farmos implementas. Dan Degymas, Lake Village, Ill.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Autai ir Sunkvežimiai Parduvimui

BRADY 3439 W. 63rd St. G E R A

Transportacija

VISI GEROS RŪŠIES KARAI 1946 M. IKI 1934 M. 10 DIENŲ IŠBANDYMAS Geriausias Pirkinimas Mieste **RASYAUS WARRANTY** TUAJAS PRISTATYMAS Mainyti Nereikia DAUGELIS TURI PRAKTIŠKAI NAJUS TAIRUS, RADIJUS, SILDYTUVUS, DEFROSTERIUS, ETC.

*40 BUICK Super 4 dr. sedan
*40 STUDEBAKER Royal Comm. 4 dr. sedan
*40 FORD Convert. 2 door. 4 dr. coupe
*40 FORD Super De-Luxe 2 door sedan
*40 STUDE. Reg. Comm. 4 dr. sedan
*42 STUDE. Chumpon 4 door sedan
*42 DODGE CUSTOM 4 DR. SEDAN
*42 BUICK 4 DR. SPEC. SEDAN
*42 Ford spec. de-luxe 5 pass. club coupe
*42 American Willys 4 dr. de luxe sedan
*42 NASH 4 DOOR MOD. "600"
*42 CHEVROLET 4 DR. LUXE 2 DOOR.
*42 CHEVROLET CLUB COUPE
*41 NASH Ambas. "6" 4 door Sedan
*41 CHEVROLET Station Wagon
*41 CADILLAC model "61" Sedanette
*41 DE SOTO custom 4 door Sedan
*41 OLDS 4 DR. MODEL "70"
*41 CHEVROLET 4 DR. LUXE 4 DR. SEAN
*41 Chevrolet de luxe 5 pass. club coupe
*41 Dodge custom 4 dr. sed.; fluid drive
*41 Chevy. Royal 4 dr. sedan
*41 OLDS "6" cyl. 5 pass. club coupe
*41 BUICK SPEC. 2 DOOR SEDANETTE
*41 Cadillac model 61 hydr. 4 dr. sedan
*41 Cadillac mod. 62 4 dr. black
*41 PLYM. spec. ce 1.5 5 pass. club coupe
*41 Chrysler New Yorker custom sedan
*41 PONTIAC 4 door cust. torped.
*41 PONTIAC stream. torped. sedanette
*41 FORD 4 DOOR.
*41 MERCURY 4 DOOR.
*41 PLYMOUTH 4 door "46 motor
*40 BUICK Super 4 door Sedan
*40 FORD 81 De-Luxe Tudor sedan
*40 LINCOLN-ZEPHYR 4 dr. sedan
*40 BUICK CLUB CPE. SPECIAL
*40 DE SOTO CONVERT. CLUB COUPE
*40 CHEVROLET 4 DR. TOWN SEDAN
*40 La Salle mod. "52" 4 door Torpedo
*39 BUICK ROADMASTER 4 dr. sed.
*39 BUICK SPEC. 4 DR. SEDAN
*39 BUICK COUPE SPECIAL
*39 FORD BUSINESS COUPE
*39 CHEVROLET TOWN SEDAN
*39 PLYMOUTH 4 DOOR SEDAN
*39 PONTIAC 4 DOOR SEDAN
*39 DODGE 4 DOOR CUSTOM
*39 OLDSMOBILE "99" model 70 2 dr. sedan
*39 BUICK special 5 pass. Coupe
*39 CHRYSLER "6" cyl. 4 door sedan
*39 DODGE 2 DR. LUXURY LINER
*38 PACKARD 4 DOOR.
*37 PLYMOUTH DE LUXE 4 DR. SEDAN
*37 STUDE. "6" Cyl. 4 DR. SEDAN
*37 BUICK 4 DR. SEDAN
*37 CORD CUSTOM 4 DR. SEDAN
*37 PACKARD 4 DOOR SEDAN
*37 PONTIAC 4 DR. SEDAN
*37 FORD MOD. "85" TUDOR SEDAN
*37 INDIAN MOTORCYCLE "SCOUT"
*36 PACKARD 4 DOOR SEDAN
*37 DODGE 4 door sedan
*37 OLDSMOBILE 4 door sedan
*36 FORD 2 DR. LUXE SEDAN
*36 DODGE 4 DOOR SEDAN
*36 CHEVROLET 4 DOOR TRUNK SEDAN
*36 FORD 2 DOOR TRUNK SEDAN
*36 FORD DE LUXE COUPE
*36 OLDS "6" Cyl. 2 DOOR SEDAN
*36 PLYM. 2 DOOR TRUNK SEDAN
*36 PONTIAC 4 DR. SEDAN
*36 FORD 4 DR. TRUNK SEDAN
*34 Oldsmobile 4 door trunk sedan
*34 LA SALLE TORPEDO COUPE
*34 CHEVROLET 4 DOOR
*34 PLYMOUTH 4 door sedan

DAUGELIS KITU PASHINKIMU **CASH—TRADE—FINANCE** ZEMIAUSIOS FINANSAVIMO RATOS. VIRS 20 METU MARY SQUARE DEALING

BRADY 3439 W. 63rd St.

HEATED SHOWROOMS OPEN EYES TO 9—ALL DAY SUNDAY.

AUTOS—TRUCKS—WANTED Reikia Automobilių ir Trokų

JŪS GALITE gauti viską cash už automobilį arba troką. Pašaukite vakare LAFAYETTE 1329.

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Parduvimui

PERK AM. parduodam namus, biznius lotus, farmas ir mainome kas kas turite. Adpudrium nuo caisro ir visokiu nelaimiu. Nuo nauju metu (1946) išėjo naujas istatymas, kad automobilius būtinai reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.

PAUL M. SMITH & CO., 4457 So. Talman Avenue **Telefonas Virginia 1682** arba REPUlica 10255

3 FLATU NAMAS IR GARAŽAS. 4753 SO. MAPLEWOOD AVE. Nepraleiskit šio bargo 6 kambarių naujas bungalow, 8235 South Long Avenue.

J. F. DANIS

NUOSAVYBĖ ir įplaukus. Ant 2 lotų. Pajamu \$115 į mėnesį plus 6 kambarių apartamentas savininkui. Automatiškas šildymas. \$16,800. 6045 So. Kenneth PORTsmouth 6568.

MARQUETTE PARKE 4 flatu kaip nauja. bungalow stogas, kaip vandenį šildoma, stokeris, blokas nuo Marquette Park Kaina \$23,700.

Brighton Park biznio namas, mūrinis, moderniškas, štoras, 2-6 kambariai. Kaina \$20,000. Z. S. MICKEVIC 4038 Archer Avenue LAFayette 6719.

MARQUETTE PARK. 6 kambarių bungalow. karštu vandeniu šildoma. 71st ir Rockwell. Kaina \$12,000. Joseph Vilimas, 6753 So. Rockwell, HEMlock 2323.

PARDAVIMUI 6 flatu mūrinis apartamentas po 4 kambarius. Gera šildomas, gero apylinkė. Naujas stogas ir insuliuotas; nauja raijin pipe; geri porčiai. Labai geros įplaukos. Vienas flatas tuščias. Kaina \$16,500. 1649 S. AVERS AVE. Chicago.

MURINIS—3—5 kambarių, moderniškas, geras šildomas, 2 flatas gaunamas, \$13,000. BELmont 1731.